

Kirkkonummen kunta

KIRKKONUMMEN KUNNAN OHJAUSSUUNNITELMA

Perusopetuksessa

2016

26.4.2016

Päivitetty 8.11.2019

Sisällysluettelo

1. OHJAUS KIRKKONUMMEN PERUSOPETUKSESSA	3
2. OPPILAAN OHJAUksen JÄRJESTÄMINEN HOLISTISEN MALLIN MUKAISESTI	4
3. LAADUKKAAN OHJAUksen KRITEREIDEN TOTEUTUS KIRKKONUMMELLA²	5
4. OHJAUksen JA NIVELVAIHEIDEN TUEN TOTEUTTAMINEN KÄYTÄNNÖSSÄ	6
4.1 OHJAUS ESIOPETUKSESTA ALKUOPETUKSEEN	6
4.2 TOISELTA LUOKALTA KOLMANNELLE LUOKALLE	7
4.3 OHJAUS 3-5. -LUOKILLA	7
4.4 OHJAUS 6. -LUOKALLA JA SIIRTYMÄSSÄ YLÄLUOKILLE	8
4.5 OHJAUS LUOKILLA 7-9	8
4.6 OHJAUS JA KIELTEN OPISKELU PERUSOPETUKSEN AIKANA KIRKKONUMMELLA 1.1.2020 ALKAEN	10
4.7 OHJAUksen TOIMINTATAVAT	11
4.8 TUEN KOLMIPORTAISUUS OPPILAANOHIJAUKSESSA	12
5. OHJAUksen TOIMIJA T ONNISTUNEESSA OHJAUKSESSA	12
OPPILAS	12
HUOLTAJA	13
REHTORI	13
APULAISREHTORI	13
OPPILAANOHIJAJA	13
LUOKANOPIETTAJA/LUOKANVALVOJA	14
AINEENOPIETTAJA	14
KOULUSIHTTEERI	15
LAAJA-ALAINEN ERITYISOPIETTAJA/ERITYISOPIETTAJA	15
TUKIOPIILASTOIMINTA (7-9) KUMMIOPPIILAA T (1-6)	16
KOULUPSYKOLOGI	16
KOULUKURAATTORI	16
KOULUTERVEYDENHOITAJA	17
NEUROPSYKOLOGINEN VALMENTAJA	17
KOULUNKÄYNTIAVUSTAJAT	17
MONIKULTTUURINEN OHJAUS	17
MUU HENKILÖKUNTA	17
OPPILASHUOLTO	18
PEDAGOGINEN TUKITIIMI	18
KOULUN ULKOPUOLISIA OHJAUKSELLISIA YHTEISTYÖTAHOJA	18
6. OPPILAANOHIJAJAN TYÖNKUVA JA RESURSSIT	21
OPPILAANOHIJAJAN TYÖTEHTÄVÄT	21
7. VUOSIKELLO OHJAUksen TYÖKALUNA	23
ESIMERKKI OHJAUksen VUOSIKELLOSTA ALALUOKILLA	23
ESIMERKKI OHJAUksen VUOSIKELLOSTA YLÄLUOKILLA	24
8. KOULUKOHTAISET OHJAUSUUNNITELMAT	26
KIRKKONUMMEN ALAKOULUJEN OHJAUSUUNNITELMA	27
KIRKKONUMMEN YLÄKOULUJEN JA LISÄOPETUKSEN OHJAUSUUNNITELMA	37

1. Ohjaus Kirkkonummen perusopetuksessa

Vuonna 2014 annetun opetussuunnitelman perusteiden mukaan oppilaanohjauksella on keskeinen merkitys sekä oppilaiden, koulun että yhteiskunnan näkökulmasta. Ohjaustoiminnan tulee muodostaa koko perusopetuksen ajan kestävä, perusopetuksen jälkeisiin opintoihin ulottuva jatkumo. Oppilaanohjauksella edistetään oppilaiden koulutyön onnistumista, opintojen sujumista sekä koulutuksen tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta.

Oppilaanohjauksen tehtävänä on edistää oppilaiden kasvua ja kehitystä siten, että jokainen oppilas pystyy kehittämään opiskeluvalmiuksiaan ja vuorovaikutustaitojaan sekä oppimaan elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Oppilaanohjaus tukee oppilaita tekemään omiin valmiuksiinsa, arvoihinsa ja lähtökohtiinsa sekä kiinnostukseensa perustuvia arkielämää, opiskelua, jatko-opintoja sekä tulevaisuutta koskevia päätöksiä ja valintoja. Ohjauksen avulla oppilaat oppivat tiedostamaan mahdollisuutensa vaikuttaa oman elämänsä suunnitteluun ja päätöksentekoon. Oppilaita kannustetaan pohtimaan ja kyseenalaistamaan koulutukseen ja ammatteihin liittyviä ennakkokäsityksiä ja tekemään valintansa omia vahvuuksiaan ja kiinnostuksen kohteitaan vastaten. Oppilaanohjausta toteutetaan yhteistyössä huoltajien kanssa. (Opetussuunnitelman perusteet 2014)

Oppilaanohjaus yhdistää koulua yhteiskuntaan ja työelämään. Sen avulla edistetään oikeudenmukaisuuden, yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja osallisuuden toteutumista sekä ehkäistään syrjäytymistä koulutuksesta ja työelämästä. Oppilaanohjauksessa kehittyvät tiedot ja taidot edistävät osaltaan osaavan työvoiman saatavuutta sekä osaamisen kysynnän ja tarjonnan yhteensovittamista tulevaisuuden työelämässä. (Opetussuunnitelman perusteet 2014)

Tämä on Kirkkonummen kunnan perusopetuksen ohjaussuunnitelma. Suunnitelmaan on kirjattu ohjauksen tavoitteet ja keinot sekä yleiset tässä kunnassa käytössä olevat ohjauskäytänteet, joiden avulla ohjauksen valtakunnalliset tavoitteet saavutetaan. Suunnitelmassa on pyritty löytämään tärkeimmät ohjauksen välineet ja toimintatavat kuhunkin peruskoulupolun vaiheeseen. Suunnitelmassa ohjauksen toteutumista käytännössä on tarkasteltu aikamallin ja nivelvaiheen toimintaohjeiden kautta. Suunnitelmaan on myös kirjattu ohjauksen toimijoiden yhteistyö onnistuneessa ohjauksessa ja annettu välineitä koulukohtaisten ohjaussuunnitelmien tekemiseen vuosikellon ja tukilomakkeiden muodossa. Kirkkonummen kunnan peruskouluissa annettavan ohjauksen tavoitteena on ohjauksen laadukkuus ja kokonaisvaltaisuus niin, että jokainen oppilas saisi riittävästi oikea-aikaista ja suunnitelmallista tukea perusopetuksessa ja siirtymissä eri kouluasteiden välillä. Oppilaiden ohjaaminen on osa jokaisen koulun työyhteisön jäsenen arjen toimintaa parhaan kykynsä ja ammattitaitonsa mukaisesti. Oppilaiden tukeminen ohjauksen keinoin tulee käydä kouluissa vuosittain läpi ja päivittää koulukohtainen ohjaussuunnitelma.

Kirkkonummen kunnan ohjaussuunnitelma perusopetuksessa 2016 – valmisteluun ovat osallistuneet luokanopettaja/opinto-ohjaaja Lasse Nieminen Veikkolan koulusta, luokanopettaja Nelli Äikää Masalan koulusta, opinto-ohjaaja Jenni Roos Kirkkoharjun koulusta, opinto-ohjaaja Markus Rehäll Nissnikun koulusta. Lisäksi konsultatiivista apua on lisäksi antanut opinto-ohjaaja Pia Koski-Stremmelaa Kirkkoharjun koulusta. Työryhmän vetäjänä ja sihteerinä on toiminut opinto-ohjaaja Nina Andersson Kirkkoharjun koulusta.

2. Oppilaan ohjauksen järjestäminen holistisen mallin mukaisesti

Opetussuunnitelman perusteiden mukaan (2014 oppimisen ja koulunkäynnin tuki 7.1.1) jokaisen opettajan tehtävänä on ohjata tukea tarvitsevaa oppilasta koulunkäynnissä ja eri oppiaineiden opiskelussa. Ohjaus liittyy kaikkiin opetustilanteisiin, oppiaineisiin ja oppilaalle annettavaan arviointipalautteeseen. Ohjauksen tavoitteena on, että tukea tarvitsevan oppilaan itseluottamus, itsearviointi- ja oppimaan oppimisen taidot sekä kyky suunnitella tulevaisuuttaan vahvistuvat. Huomiota kiinnitetään oppilaan arjenhallinnassa, opintojen suunnittelu- ja opiskelutaidoissa tai yhteistyötilanteissa mahdollisesti ilmeneviin tuen tarpeisiin. Näitä taitoja vahvistetaan tarkoituksenmukaisilla ohjauksellisilla toimintatavoilla. Ohjauksella pyritään siihen, että oppilas oppii asettamaan tavoitteita oppimiselleen ja ottamaan vastuuta opiskelustaan.

Holistisessa ohjausmallissa¹ ohjaus jaetaan kolmeen eri osa-alueeseen: *kasvun ja kehityksen tukemiseen, opintojen ohjaukseen ja uravalinnanohjaukseen*. Kokonaisvaltaisessa ohjausajattelussa erotetaan kolme ohjaustahoa, jotka tekevät yhteistyötä ja tukevat toistensa toimintaa. Ohjaustoiminnan keskuksen muodostaa oppilas. Keskeisin ohjaustaho on koulun opetushenkilöstö, koska opettajan ja oppilaan välisellä vuorovaikutuksessa on ohjauksessa ja oppimisessa keskeinen rooli. Muut ohjaustahot ovat oppilaitoksen sisäiset ja ulkoiset asiantuntijat.

Kasvun kehityksen tukeminen tavoitteet liittyvät koulunkäynti valmiuksiin, yhtenäisen oppimispolun turvaamiseen, kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön sekä itsetuntemukseen ja vuorovaikutustaitojen kehittymiseen. Menetelminä näiden tavoitteiden saavuttamiseen ovat erilaiset tehtävät ja testit, henkilökohtainen ohjaus, ryhmäytymispäivät, tutustumiskäynnit, vanhempainillat ja työntekijöiden välinen yhteistyö.

Opintojen ohjauksessa tavoitteena on opiskelumotivaation vaikuttavien tekijöiden tunnistaminen ja motivaation ylläpitämien, opiskelu- ja itsearviointitaitojen kehittyminen ja opintoihin liittyvien valintojen tekemisen tukeminen. Menetelminä tavoitteiden saavuttamiseksi käytetään henkilökohtaista- ja pienryhmäohjausta, itsearviointia, testien tekemistä, palautteen antoa, tavoitteiden ja arviointi perusteiden läpikäyntiä sekä erilaisiin oppimistyyliin ja opiskeluteknikoihin tutustumista.

Uravalinnanohjaus painottuu opintojen loppupuolelle, jolloin tavoitteena on itsetuntemuksen ja päätöksentekotaitojen sekä koulutusjärjestelmän ja ammattien tuntemuksen lisääntyminen niin, että oppilas valmistautuu tekemään valinnan jatko-opintopolullaan. Keinona uravalinnan tavoitteiden toteutumiseen on jo alaluokilla alkava työelämään tutustuminen yritys yhteistyön avulla, työelämään tutustumisjaksot yläluokilla ja vaihtoehtojen esittely opetuksen yhteydessä ja opinto-ohjauksen ohjauskeskustelut perusopetuksen päättövaiheessa.

¹ Holistinen ohjausmalli (mm. Van Esbroeck, R. & Watts, A. G. 1998, New Skills for a Holistic Career Guidance Model. In: International Careers Journal, June.)

3. Laadukkaan ohjauksen kriteereiden toteutus Kirkkonummella

Oppilas saa jatkuvaa, riittävää ja tarvelähtöistä ohjausta koko koulupolun ajan

- Kaikille oppilaille kohdennetaan ohjausta osana opetusta jo alaluokilta alkaen. (Ohjaus on sisällöllisesti oikea aikaista esim. alaluokilla oppimaan oppimisen taidot ja yläluokilla ammatinvalinta).
- Jokaisessa peruskoulussa on ohjaussuunnitelma, joka on opetussuunnitelmaa täydentävä osa.
- Koulukohtaisissa ohjaussuunnitelmissa kuvataan koulun ohjaustoiminta ja –työnjako sekä ohjaustoiminnan tavoitteet.
- Ohjaussuunnitelma laaditaan henkilökunnan yhteistyönä.
- Ohjaussuunnitelmasta oppilas ja huoltaja saavat tietoa siitä, miten he voivat saada tukea ohjaustoimintaa osallistuvilta henkilöiltä ja mitkä ovat heidän tehtävänsä ohjauskokonaisuudessa.
- Yläluokkien oppilailla on perusopetuksen päättövaiheessa oikeus pätevän oppilaanohjaajan antamaan henkilökohtaiseen ohjaukseen.
- Perusopetuksen päättövaiheessa käytetään koko kunnassa yhtenäisiä lomakkeita ja toimintamalleja.
- Perusopetuksen laatukriteerien mukaisesti riittävän henkilökohtaisen ohjauksen varmistamiseksi suositeltava enimmäismäärä yhtä oppilaanohjaajaa kohden peruskoulun yläluokilla on 250 oppilasta.

Ohjaus on yhteistyötä

- Koko koulun henkilökunta ohjaa oppilaita omista perustehtävistä käsin.
- Vastuualueiden työnjako on selkeästi kuvattu koulukohtaisissa ohjaussuunnitelmissa, toimijat ovat sitoutuneita ja rehtorit tukevat ohjaustyötä.
- Ohjauksen toimijat kehittävät omaa osaamistaan, jotta oppilaille annettava tieto on ajantasaista.

Oppilaan omatoimisuutta ja vastuullisuutta tuetaan ohjauksen avulla

- Ohjaus on tavoitteellista ja kunnioittaa oppilaan omaa kokemusmaailmaa ja elämän kokonaisuutta.
- Oppilasta tuetaan ottamaan vastuuta ja kasvatetaan itsetuntemukseen.
- Ohjauksen avulla tuetaan oppilasta suunnittelemaan jatko-opintojaan ja tekemään valintojaan tulevaisuutta ajatellen.
- Ohjauksen avulla oppilas kehittää työnhaku- ja työelämätaitojaan sekä tutustuu työhön tet-jaksoilla.
- Ohjauksella varmistetaan taidot hankkia tarvittavat tiedot jatko-opintoihin siirtymistä varten.

² Opetushallitus on julkaissut (2014) hyvän ohjauksen kriteerit suositukseksi ohjauksen laadun kehittämistä varten.

Ohjauksen eettisinä peruseriaatteina ovat

- Ohjattavan kunnioittaminen
- Luottamuksellisen vuorovaikutuksen edistäminen
- Rehellisyys ja hienotunteisuus
- Ohjattavan hyvinvoinnin ja tasa-arvon edistäminen
- Ajantasaisten vaihtoehtojen monipuolinen esille tuominen
- Ohjaaminen tiedon kriittiseen arviointiin
(SOPO ry:n eettisiä periaatteita mukailen)

Sisäinen ja ulkoinen yhteistyö on aktiivista ja säännöllistä

Yhteistyöllä koulun sisällä, kunnan koulujen välillä, muiden alueen oppilaitosten, työ- ja elinkeinoelämän, nuorisotoimen, TE-keskuksen, muiden tärkeiden yhteistyötahojen ja paikallisten toimijoiden yhteistyöllä tuetaan oppilaan valmistumista peruskoulusta, sujuvaa siirtymistä jatko-opintoihin sekä vähennetään riskiä syrjäytyä yhteiskunnasta.

4. Ohjauksen ja nivelvaiheiden tuen toteuttaminen käytännössä

Koulupolun varrella kiinnitetään erityistä huomiota ohjaukseen nivelvaiheissa: esiopetuksesta alkuopetukseen, toiselta luokalta kolmannelle luokalle, alakoulusta yläkouluun sekä yläkoulusta toiselle asteelle. Toisen ja kolmannen vuosiluokan sekä kuudennen ja seitsemännen vuosiluokan nivelvaiheissa käydään arviointikeskustelut opettajan, oppilaan ja huoltajan välillä. Keskustelujen pohjana käytetään yhtenäistä kaavaketta koko kunnassa, ja keskustelujen ajankohdat löytyvät kunnan yhteisestä arvioinnin vuosikellosta. Opetuksen järjestämistä edellyttävien välttämättömien tietojen siirto ja tieto oppilaan mahdollisesta tarvitsemasta pedagogisesta tuesta tapahtuu nivelpalavereissa. Siirtymävaiheissa noudatetaan kunnan yhteisiä nivelvaihestrategioita.

4.1 Ohjaus esiopetuksesta alkuopetukseen

Oppilaanohjauksen tavoitteena alkuopetuksessa on tukea oppilaan kasvua ja kehitystä hänen siirtyessään esiopetuksesta kouluun. Oppilaanohjaus toteutetaan eri oppiaineiden sekä koulun muun toiminnan yhteydessä. Oppilaanohjauksessa keskitytään auttamaan oppilaan sopeutumista koulu yhteisöön mm. opettamalla hänelle opiskelun perustaitoja ja koulun sääntöjä sekä tukemalla sopeutumista omaan luokkaan.

Esi- ja alkuopetuksen välinen toiminnallinen yhteistyö suunnitellaan lähikouluittain elokuussa pidettävässä ensimmäisessä alueellisessa pedagogisessa kahvilassa, johon osallistuvat esiopettajat kunnallisista ja yksityisistä esiopetusyksiköistä, lähikoulujen alkuopettajat sekä yhteistyöstä vastaava alueen päiväkodinjohtaja ja rehtori. Tapaamisessa sovitaan esi- ja alkuopetuksen työparit (esiopettaja- alkuopettaja), jotka suunnittelevat ja toteuttavat yhteistyötä käytännön tasolla sovitun teeman mukaisesti. Opettajat suunnittelevat ja kirjaavat myös tutustumiset toistensa toimintatapoihin ja oppimisympäristöihin lukuvuoden aikana. Toimintavuoden aikana järjestetään vähintään neljä lasten yhteistyötapaamista, jossa lapset

tutustuvat tulevaan kouluympäristöön, oppilaisiin, opettajiin ja koulutyön muotoihin. Yhteistyötapaamisia järjestetään sekä koulussa että päiväkodissa. Nämä kirjataan lukuvuosisuunnitelman liitteenä olevaan toiminnallisen yhteistyön vuosikelloon.

Varhaiskasvatuksessa aloitettu ja esiopetuksessa täydennetty lapsen kasvun kansio voidaan siirtää edelleen alkuopetukseen, jossa sitä voidaan käyttää lapsen osaamisen dokumentoinnin ja itsearviointin välineenä. Esiopetuksessa alkanutta kasvatuskumppanuutta jatketaan hyvänä kodin ja koulun yhteistyönä alkuopetuksessa. Tarpeelliset tiedot kunkin lapsen kasvusta, oppimisesta ja työskentelystä siirretään esiopetuksesta alkuopetukseen Siirtymä esiopetuksesta perusopetukseen - prosessikuvauksen mukaisesti.

Oppilaan ohjauksen tarkoituksena on vähitellen kehittää oppilaan vastuuta omasta työstään ja ympäristöstään sekä ohjata häntä omatoimisuuteen ja aktiivisuuteen opiskelussaan. Oppilasta ja hänen vanhempiaan ohjataan tapahtuvien valintojen tekemisessä. Alkuopetuksen aikana voidaan tutustua oppilasta lähellä oleviin ammatteihin, esimerkiksi oman perheen ja suvun ammatteihin sekä koulu yhteisössä oleviin ammatteihin.

4.2 Toiselta luokalta kolmannelle luokalle

Vuosiluokkien 2 ja 3 siirtymävaiheessa varmistetaan riittävän tiedon siirtyminen toisen luokan opettajalta ja muilta mahdollisilta yhteistyötahoilta kolmannen luokan opettajalle. Toisen luokan opettaja siirtää tiedot tulevalle opettajalle. Mikäli tämä ei ole mahdollista, koulu varmistaa tiedon siirtämisen (rehtori, erityisopettaja tai muu koulun lukuvuosisuunnitelmassa määritelty vastuuhenkilö). Toukokuun nivelpalaverissa käydään oppilaista pedagogista keskustelua, ja käydään läpi mahdolliset pedagogiset asiakirjat. Nivelvaiheessa 2-3 luokilla tapahtuu pedagogisten asiakirjojen päivitys 2. luokan keväällä. Toisen ja kolmannen luokan nivelvaiheessa on mahdollisuus tarvittaessa jakaa luokat ja ryhmät uudelleen.

4.3 Ohjaus 3-5. -luokilla

Vuosiluokkien 3-6 aikana oppilaanohjauksen tehtävänä on ohjata oppilasta itsenäistymiseen ja vastuullisuuteen koulutyössä ja tehtävien tekemisessä. Oppilasta ohjataan tekemään ainevalintoja perusopetuksen aikana ja nivelvaiheissa. Vuosiluokkien 3-6 aikana tutustutaan erilaisiin ammatteihin ja työelämään.

Ohjauksen tehtävänä on lisäksi ohjata oppilaita kehittämään tiedonhankinnan valmiuksia ja käyttämään monipuolisia työtapoja. Oppilasta ohjataan myös yhteistoiminnallisuuteen ja toisten ihmisten huomioonottamiseen. Ohjauksen avulla oppilaita tuetaan heidän valinnoissaan ja erilaisissa arkielämän kysymyksissä.

Kolmannella luokalla oppilaanohjauksen sisältöihin kuuluu; oppilaan tukeminen uusien oppiaineiden opiskelussa tutustuminen erilaisiin opiskelutekniikoihin ja tukeminen oman oppimistavan löytämisessä, tiedonhankinta- ja käsittelytaitojen harjoittelu, tutustuminen lähiympäristön ammatteihin ja työelämään ja tutustuminen omiin vaikutusmahdollisuuksiinsa koulussa ja lähiympäristössä.

Neljännellä luokalla oppilaan ohjauksessa oppilasta ohjataan kehittämään itsetuntemusta ja itsearviointitaitoja, vahvistetaan oppilaan myönteistä oppijakäsitystä ja itsenäisen työskentelyn taitoja, oppilasta tuetaan kehittämään ryhmätyötaitojaan ja huomaamaan jaetun tiedon hyödyt. Oppilas

saa tukea uusien oppiaineiden opiskelussa (historia ja yhteiskuntaoppi, vapaaehtoinen A2-kieli). Oppilasta ohjataan tekemään valinnaisainevalintoja. Jatketaan tiedonhankinta- ja käsittelytaitoja sekä medialukutaitojen harjoittelua ja työelämään ja ympäröivään yhteiskuntaan tutustumista. Työelämän edustajia pyydetään mahdollisuuksien mukaan esittäytymään koululle. Lisäksi oppilas tutustuu omiin vaikutusmahdollisuuksiinsa koulussa ja lähiympäristössä.

Viidennellä luokalla oppilaanohjauksessa laajennetaan oppilaan opiskelutaitoja ja oppimistekniikoita, syvennetään tiedonhankinta- ja käsittelytaitoja sekä medialukutaitoa, ohjataan oppilasta itsenäiseen ja vastuulliseen työskentelyyn, vahvistetaan ryhmätyötaitoja ja huomioidaan erityisesti jaetun tiedon hyödyt. Keskeisinä sisältöinä ovat ryhmätyön vaiheet, tekniikat ja erilaiset roolit ryhmässä. Oppilasta ohjataan tekemään valinnaisainevalintoja. Jatketaan oppilaan tutustumista omiin vaikutusmahdollisuuksiin koulussa ja lähiympäristössä. Tutustumiskäyntien ja vierailujen yhtenä tehtävänä on esitellä oppilaille työelämää, yrittäjyyttä ja erilaisia ammatteja.

4.4 Ohjaus 6. –luokalla ja siirtymässä yläluokille

Kuudennella luokalla oppilaanohjauksessa oppilas saa tukea uuden oppiaineen opiskelussa (B1 kieli), oppilaan itsetuntemusta vahvistetaan, syvennetään ryhmätyötaitoja ja oppilas oppii huomioimaan jaetun tiedon hyödyt. Oppilas tutustuu työelämään, ammatteihin ja yrittäjyyteen esimerkiksi vieraillemalla yrityskylässä tai yrityksessä. Oppilasta ohjataan tekemään valinnaisainevalintoja, oppilasta tutustutetaan aineenopettajajärjestelmään ja oppilasta tuetaan ja ohjataan nivelvaiheessa.

Nivellytys alakoulusta yläkouluun alkaa kuudennen luokan aikana, kun oppilaanohjaajat kiertävät 6. luokissa esittäytymässä ja esittelemässä yläkouluun. Ennen nivelpalavereja kuudensien luokkien opettajat ovat tavanneet oppilaat näiden huoltajien kanssa, ja tapaamisissa täytetään yhdessä nivellomake. Yläkoulussa järjestettävässä nivelpalaverissa kuudennen luokan opettaja käy läpi oppilaidensa pedagogisen tuen tarpeen. Samalla oppilaasta täytetty nivellomake sekä pedagogisten asiakirjojen kopiot siirretään yläkouluun. Muu oppilashuollollisen tuen tarve sekä mahdolliset asiantuntijalausunnat siirretään huoltajan ja oppilaan kanssa sovitulla tavalla oppilashuollon työntekijältä toiselle. 6.-luokkalaisille järjestetään mahdollisuuksien mukaan tukioppilaiden kanssa toukokuussa tutumispäivä yläkouluun. Tilaisuuden tarkoituksena on lähentää oppilasta ja tulevaa koulua ja lieventää oppilaan kokemaa jännitystä tulevaa muutosta kohtaan.

4.5 Ohjaus luokilla 7-9

Opintojen alkaessa

Oppilaat perehdytetään koulun käytänteisiin, järjestysääntöihin ja tapoihin heti lukuvuoden alkaessa luokanvalvojan, aineenopettajien ja oppilaanohjaajien toimella. Uusien luokkien ryhmäytymisestä huolehditaan yhteistyössä nuorisotoimen, tukioppilaiden ja koulun henkilökunnan kanssa. Kodin ja koulun yhteistyö käynnistetään heti seitsemännen luokan alussa pitämällä yhteinen vanhempainilta. Tavoitteena on, että oppilaanohjaajat tai sovittaessa ryhmänohjaajat haastattelevat 7. luokkaiset pienryhmissä syksyn aikana.

Opintojen aikana

Yleisenä tavoitteena ohjauksella on oppilaiden hyvinvoinnin turvaaminen. Tähän liittyy oppilaiden **itsetunnon vahvistaminen**. Jokaisen oppilaan pitää saada koulussa ja opiskelussaan myönteisiä

ja onnistumisen kokemuksia. Omien vahvuuksien löytämien ja niiden vahvistaminen ovat tärkeitä asioita itsetunnolle ja itsetuntemukselle. Yläluokkien aikana oppilaiden itsetuntemuksen kehittymistä tuetaan ja harjoitellaan, mikä auttaa nuorta tekemään itselleen parhaiten sopivia valintoja opintojen ja jatko- opintojen suhteen. **Opintojen etenemistä seurataan** ja oppimista tuetaan tarvittaessa tukitoimilla yhdessä muiden pedagogisten asiantuntijoiden kanssa. Tavoitteena on, että koulussa havaitaan oppimisvaikeudet, opiskelumotivaation lasku, oppilaan käyttäytymisessä tapahtuvat muutokset ja sellaiset ulkoisten tekijöiden muutokset, jotka voivat vaikuttaa oppimistapahtumaan tai koulussa viihtymiseen. Ohjauksella on keskeinen merkitys ennaltaehkäisevänä toimintamuotona, josta yhtenä esimerkkinä on varhainen puuttuminen. **Oppiskelutaitojen ja -valmiuksien** kehittyminen ovat keskeisiä taitoja, joita oppilaat tarvitsevat jatko-opinnoissaan ja työelämässä. Tärkeä opittava asia oppilaille uusien tietojen ja taitojen lisäksi on oppimis- ja työskentelytavat. Jokaisessa oppiaineessa on omat menetelmät- ja työtavat, joiden avulla tuetaan ja ohjataan oppilaan oppimista.

Valinnaisaineiden valinnoilla oppilaalla on mahdollisuus painottaa opintojaan omia kiinnostuksiaan ja kykyjään vastaaviin asioihin. Onnistuneet valinnaisainevalinnat tuovat oppilaan koulunkäyntiin onnistumisen kokemuksia ja yleensä myös opintomenestystä. Oppilaiden valintojen onnistumista auttaa valinnaisaineiden hyvä esittely, aineenopettajat ovat tässä parhaita asiantuntijoita. Valintojen tekemiseen tarvittavan itsetuntemuksen pohdinnassa tarvitaan aikuisten ohjausta ja apua sekä kotona että koulussa.

Kehityskeskustelut/arviointikeskustelut/kolmikantakeskustelut. Huoltajalle järjestetään tilaisuuksia keskustella oppilaan opiskeluun ja valintoihin liittyvistä kysymyksistä luokanvalvojan, opettajan, oppilaanohjaajan, oppilaan ja huoltajan yhteisissä tapaamisissa. Huoltajien tulee saada tietoa lapsensa oppimisesta. Myös opettajan on tärkeä tietää, mitä huoltajat ajattelevat ja toivovat lapsensa koulunkäynnistä. Yläluokilla keskusteluissa oppilaan aktiivisuus ja vastuu omasta opiskelusta ja tavoitteista korostuu.

Nivelvaihe yläkoulusta toisen asteen oppilaitoksiin

Oppilaanohjaus painottuu opintojen loppupuolelle. Ohjauksessa oppilaan vahvuuksia tuetaan erilaisilla työtavoilla (yksilö-, pari- ja ryhmätehtävät, keskustelut, haastattelut), käydään läpi ammatinvalintaan liittyviä sisäisiä ja ulkoisia tekijöitä, asetetaan tavoitteet päättövuoden opiskelulle ja arvioidaan opintomenestyksen merkitystä suhteessa tavoitteisiin. Lisäksi harjoitellaan valintojen tekemiseen liittyviä taitoja ja tutustutaan peruskoulun jälkeisiin koulutusvaihtoehtoihin niin, että oppilas osaa hakeutua valtakunnallisessa yhteishaussa kiinnostuksen ja kykyjensä mukaiseen jatko- opiskelupaikkaan. Oppilaita ohjataan ja kannustetaan osallistumaan toisen asteen tutustumiskäynteihin. Oppilaille ja huoltajille tiedotetaan valtakunnallisen yhteishaun peruserätyksestä. Toisen asteen koulutuksen järjestäjiä kutsutaan koululle esittäytymään. Oppilaille tarjotaan mahdollisuus osallistua valtakunnalliseen yhteishakuun koululla oppilaanohjaajan opastuksella. Halutessaan erikseen sovittaessa oppilaat voivat tehdä yhteishaun huoltajan ohjauksessa ja vastuulla kotona.

Ohjauksessa huomioidaan perusopetuksen päättövaiheessa nivelvaiheeseen liittyvä prosessi. Nivelvaihe yläkoulusta toisen asteen oppilaitoksiin tapahtuu yläkouluissa yhteistyössä oppilaiden, huoltajien, oppilaanohjaajien, luokanvalvojen, laaja-alaisten erityisopettajien ja pienryhmien opettajien kanssa. Oppilaat saavat tukea niveltietolomakkeen täyttämiseen koulun henkilökunnalta (erityisopettaja, oppilaanohjaaja, oppilashuoltohenkilöstö). Oppilaat vievät niveltietolomakkeen mukanaan uuteen oppilaitokseen. Oppilaan ja huoltajan luvalla peruskoulusta voidaan siirtää tietoja uuteen oppilaitokseen. Yhteishakuun liittyviä

käytännönjärjestelyjä selvitetään 9. luokan kuluessa tiedotteilla ja yhteishakuinfotilaisuuksissa. Oppilaat täyttävät sähköisesti yhteishakulomakkeet oppilaanohjaajan ohjauksessa tai erikseen sovitusti huoltajan vastuulla kotona. Toiselle asteelle siirryttäessä noudatetaan Kirkkonummen kunnan nivelvaiheen strategiaa.

4.6 Ohjaus ja kielten opiskelu perusopetuksen aikana Kirkkonummella 1.1.2020 alkaen

Kieltenopiskelu alkaa kaikilla oppilailla 1. vuosiluokalla. Tällöin valitaan joko englannin tai ruotsin kieli (A1), jota opiskellaan koko perusopetuksen ajan eli 9. vuosiluokan loppuun saakka. Tämä valinta vaikuttaa jatkossa muihin kielivalintoihin sekä mahdollisesti valinnaisaineiden valintaan yläkoulussa. Seuraava kielipolkukaavio havainnollistaa myös asiaa:

Mahdolliset kielipolut muodostuvat kielivalinnasta riippuen seuraavasti:

POLKU 1:

A1 englanti (1.luokka), B1 ruotsi (6.luokka)

POLKU 2:

A1 englanti (1.luokka), B1 ruotsi (6.luokka), B2 ranska/saksa/venäjä/espanja (8.luokka, valinnainen)

POLKU 3:

A1 englanti (1.luokka), A2 ranska/saksa (4.luokka, valinnainen), B1 ruotsi (6.luokka)

POLKU 4:

A1 englanti (1.luokka), A2 ruotsi (4.luokka), B2 ranska/saksa/venäjä/espanja (8.luokka, valinnainen)

POLKU 5:

A1 ruotsi (1.luokka), A2 englanti (4.luokka), B2 ranska/saksa/venäjä/espanja (8.luokka, valinnainen)

POLKU 6:

A1 ruotsi (1.luokka), A2 saksa/ranska (4.luokka).

A1-englannin valitsevat:

Englantia A1-kielenä opiskelevien oppilaiden on mahdollisuus valita 4. vuosiluokalta alkava toinen pitkä eli ns. A2-kieli. Valittavana ovat ruotsin, ranskan tai saksan kieli. Ryhmä muodostetaan, mikäli vähintään 12 oppilasta valitsee ko. kielen. Ryhmiä voidaan muodostaa myös yhdessä naapurikoulujen kesken. A2-kielen valinta tehdään koko perusopetuksen ajaksi, eli 9. vuosiluokan loppuun saakka. Valittua kieltä opiskellaan kaikilla vuosiluokilla 2 tuntia viikossa. Valintapäätös on sitova, eli valintapäätöksen tekemisen jälkeen osallistuminen opetukseen on pakollista. Kielivalinnalla on vaikutusta yläkoulussa valittaviin valinnaisaineisiin. Mikäli oppilas valitsee 4. luokalta alkavana toiseksi pitkäksi vieraaksi kieleksi (A2) ranskan tai saksan, hän ei voi valita enää 8. luokalla alkavaa B2-kieltä.

A1-ruotsin valitsevat:

Niiden oppilaiden, jotka valitsevat toisen kotimaisen kielen, ruotsin, A1-kieleksi, tulee valita ensimmäinen vieras kieli 4. luokalta alkaen (englanti, ranska tai saksa). Valinta tehdään koko perusopetuksen ajaksi, eli 9. vuosiluokan loppuun saakka. Valittua kieltä opiskellaan kaikilla vuosiluokilla 2 tuntia viikossa. Kielivalinnalla on vaikutusta yläkoulussa valittaviin valinnaisaineisiin. Mikäli oppilas valitsee 4. luokalta alkavana toiseksi pitkäksi vieraaksi kieleksi (A2) ranskan tai saksan, hän ei voi valita enää 8. luokalla alkavaa B2-kieltä. Myöskään englannin kieltä ei voi enää valita myöhemmin perusopetuksen aikana.

6. vuosiluokalla alkaa ruotsin kielen (B1) opiskelu kaikilla niillä, jotka eivät ole aloittaneet sen opiskelua jo aiemmin. Ruotsin kielen opiskelu jatkuu koko perusopetuksen ajan, eli 9. vuosiluokan loppuun saakka, ja sitä opiskellaan tuntijaon mukaisesti eri vuosiluokilla 1 tai 2 tuntia viikossa.

8. vuosiluokalta on mahdollista opiskella valinnaisaineena alkavaa B2-kieltä. Valittavana ovat espanjan, venäjän, ranskan tai saksan kieli. Mikäli oppilas valitsee 4. luokalta alkavana toiseksi pitkäksi vieraaksi kieleksi (A2) ranskan tai saksan, hän ei voi valita enää 8. luokalla alkavaa B2-kieltä. Valinta tehdään koko perusopetuksen ajaksi eli 9. vuosiluokan loppuun saakka. Valintapäätös on sitova eli valintapäätöksen tekemisen jälkeen osallistuminen opetukseen on pakollista.

Lisätietoja kielivalinnoista saa koulukohtaisissa infotilaisuuksissa sekä rehtorilta, kieltenopettajilta tai luokanopettajalta.

4.7 Ohjauksen toimintatavat

Henkilökohtainen ohjaus

Ohjauksella tuetaan yhtenäisen koulupolun eheyttä ja jatkuvuutta. Yksilöllisiin kysymyksiin syventyvä **henkilökohtainen ohjaus** tarjoaa mahdollisuuden keskustella opintoihin, koulutus- ja ammatinvalintoihin sekä elämäntilanteeseen liittyvistä kysymyksistä. Yläkoulussa henkilökohtaista ohjausta annetaan enimmäkseen oppilaanohjaajan toimesta, mutta ohjaukseen liittyviä keskusteluja voivat käydä muutkin koulun toimijat oman osaamisensa ja ammattialansa puitteissa. Tavoitteena on että jokainen 9.- luokkalainen pääsee keskustelemaan oppilaanohjaajan kanssa ainakin kerran ennen yhteishakua.

Pienryhmäohjaus

Sosiaaliseen vuorovaikutukseen perustuvassa **pienryhmäohjauksessa** puolestaan opitaan käsittelemään kaikille ryhmän jäsenille yhteisiä tai kunkin henkilökohtaisia jaettavissa olevia ohjauksellisia kysymyksiä. Pienryhmäohjauksessa työtapoina ovat keskustelu, itsearviointi, tavoitteiden asettaminen ja niiden arviointi sekä palautteen antaminen ja vastaanottaminen. Pienryhmäohjaustunneilla tapahtuvan ohjauksen tavoitteena on mahdollistaa oppilaan tavoitteellinen ja yksilöllinen, parin kanssa tai pienryhmässä tapahtuva työskentely ryhmäohjaustunnin aiheen parissa. Ryhmiä muodostetaan joustavasti ohjauksen sisältö ja vertaistuen mahdollisuudet huomioiden.

Luokkamuotoinen ohjaus

Luokkamuotoisen ohjauksen tavoitteena on että oppilas vahvistaa itsetuntemustaan ja vuorovaikutustaitojaan, muodostaa kokonaiskäsitteiden koulun toimintavoista ja opiskelumahdollisuuksista, oppii käyttämään erilaisia opiskelumenetelmiä ja tiedonhankintakanavia sekä arvioimaan omia opiskelutaitojaan, oppii hyödyntämään itselle sopia opiskelustrategioita,

tuntee Suomen koulutusjärjestelmän pääpiirteet ja oppii etsimään tietoa jatko-opintomahdollisuuksista, oppii hankkimaan tietoa työelämästä ja eri ammattialoista sekä opiskelusta. Luokkamuotoisessa ohjauksessa työtapoja ovat yksilö-, pari- ja ryhmätehtävät, keskustelut, tiedonhankinta verkkomateriaaleja sekä työ- ja elinkeinotoimiston tietopalvelua hyödyntäen. Mahdollisuuksien mukaan tehdään työpaikkavierailuja ja kutsutaan oppitunneille vierailijoita. Valtakunnallisessa opetussuunnitelmassa on määritelty sisällöt luokkamuotoisten oppilaanohjaustuntien pitämiseksi.

4.8 Tuen kolmiportaisuus oppilaanohjauksessa

Oppilaanohjauksessa pääpaino on **yleisen tuen** antamisessa. Yleinen tuki sisältää opetussuunnitelman mukaisen ohjauksen eri muodoissaan: henkilökohtainen-, pienryhmä- ja luokkamuotoinen oppilaanohjaus. Oppilaanohjaaja/-ohjaajat ovat mukana pedagogisessa tukitiimissä miettimässä tarvittavia pedagogisia tukitoimia oppilaille.

Tehostetun tuen oppilaan ohjaamisessa oppilaanohjaaja voi tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan lisätä oppilaalle annettavan henkilökohtaisen ohjauksen määrää ja yhteistyön määrää huoltajien kanssa.

Erityisen tuen oppilaalle ohjauksellinen tuki voi olla tehostetun tuen lisäksi myös erityisjärjestelyjä TET-harjoitteluihin ja oppilaitostutustumisiin liittyen, esimerkiksi koulutuskokeilut oppilaitoksissa. Erityisen tuen ohjausta järjestetään yhteistyössä oman opettajan, oppilaanohjaajan, erityisopettajan/laaja-alaisen erityisopettajan ja oppilashuollon yhteistyönä oppilaiden erilaiset tarpeet huomioiden.

5. Ohjauksen toimijat onnistuneessa ohjauksessa

Opetussuunnitelman perusteissa määritellään, mitä on ohjauksessa tehtävä yhteistyö: ”Ohjauksesta huolehtivat opettajat ja oppilaanohjaaja sekä muu henkilöstö, jotka toimivat yhteistyössä oppilaan koko perusopetuksen ajan ja eri nivelvaiheissa.” (Opetussuunnitelman perusteet 2014.) Jokaisella ohjauksen toimijalla on oma erityisosaamisen alansa. Pällekkäisyyksien välttämiseksi ja yhteistyön sujumiseksi kannattaa eri toimijoiden roolit rajata. Oppilaan ja hänen huoltajansa on tärkeä tietää, kuka mistäkin osuudesta vastaa ja kenen puoleen missäkin opinpolun vaiheessa voi kääntyä.

Ohjausta antavat huoltajat, aineenopettajat, luokanvalvojat ja -opettajat, lasten ja nuorten työntekijät, terveydenhoitaja, oppilaanohjaaja, erityisopettajat, rehtori, tukioppilaat sekä muu henkilökunta.

Tehtävänjako on seuraavanlainen:

Oppilas

- Oppii kantamaan vastuuta omasta oppimisestaan ja oman tulevaisuutensa suunnittelusta.
- Tekee valintoja oman kehittyvän itsetuntemuksen pohjalta.

Huoltaja

- Tukee oppilaan koulupolkua ja rohkaista oppilasta ottamaan hänelle sopivia askeleita kohti tulevaisuuden koulutusta ja ammattia.
- Valvoo oppilaan arkirutiineja ja kotona tehtäviä koulutöitä.

Rehtori

- Luo ohjaukselle toimintaedellytykset ja huolehtii, että kaikilla ohjaukseen osallistuvilla on siihen mahdollisuus ja riittävät resurssit.
- Hän osallistuu tarvittaessa ohjauksen suunnitteluun ja tekee yhteistyötä ohjauksessa toimivien eri henkilöiden kanssa.
- Varmistaa, että oppilaan oikeus henkilökohtaiseen ohjaukseen toteutuu.
- Vastaa myös päättöarvioinnin kriteerien selvittämisestä opettajille ja järjestää oppilaiden huoltajille tiedotuksen päättöarvioinnista, jatko-opintomahdollisuuksista sekä yhteisvalinnasta.

Apulaisrehtori

- Ohjauksellinen rooli ja vastualueet määrittää koulukohtaisissa ohjaussuunnitelmissa.
- Erikseen sovittaessa voi johtaa oppilashuoltoryhmän työskentelyä.
- Muutoin osallistuu muiden ohjauksesta huolehtivien ja huoltajien kanssa niiden opiskelijoiden ohjaukseen, joilla on erityisiä vaikeuksia suorittaa perusopetusta.
- Varmistaa, että tarvittavat tiedot siirtyvät oppilaan mukana alakoulusta yläkouluun.
- Mahdollistaa koulun ja kodin yhteistyön järjestämisen.
- Mahdollistaa työelämään tutustumisjaksot sekä oppilaille että opettajille
- Tukee koulukiusaamiseen puuttumista.
- Tiedottaa oppilashuoltoryhmän työstä opettajakunnalle.

Oppilaanohjaaja

- On päävastuussa oppilaanohjauksen suunnittelusta ja toteuttamisesta.
- On ohjauksen pedagoginen asiantuntija.
- Oppilaanohjaajan työtehtävistä, materiaaleista ja resursseista kerrotaan tarkemmin luvussa 6. Oppilaanohjaajan työnkuva ja resurssit.

Luokanopettaja/Luokanvalvoja

- On luokkansa oppilaiden lähiohjaaja, joka kannustaa ja ohjaa oppilaitaan koko peruskoulun ala- ja yläluokkien ajan.
- On luokalleen aikuinen, joka huolehtii yksittäisen oppilaan ja koko luokan jokapäiväisen koulunkäynnin sujumisesta.
- Luo luokkaansa myönteistä yhteishenkeä, yhteisöllisyyttä ja turvallista opiskeluilmapiiriä.
- Tekee koulun ja sen toiminnan tutuksi oppilailleen
- On säännöllisesti yhteydessä huoltajiin koulunkäynnin edistymisestä
- Pitää kolmikantakeskusteluna vanhempainvartteja
- Seuraa oppilaan koulumenestystä ja ottaa tarvittaessa yhteyttä aineenopettajaan ja oppilaanohjaajaan
- Kontrolloi ja selvittää oppilaiden poissaolot noudattaen kunnan yhteistä toimintamallia. (Voi antaa luvan enintään kolmen päivän poissaoloon.)
- Puuttuu luokalla ilmeneviin ongelmiin ja vie asioita tarvittaessa eteenpäin. Tarvittaessa välittää tietoa huolestuttavista asioista koulun oppilashuoltoryhmälle.
- Huolehtii omalta osaltaan koulun asioiden tiedottamisesta oppilaille ja huoltajille
- Pitää oppilaille tarvittaessa kasvat keskusteluja ja antaa rangaistuksia silloin kun niiden käyttö on paikallaan.
- Tekee yhteistyötä muiden ohjaukseen osallistuvien henkilöiden kanssa luokkaansa tai yksittäiseen oppilaaseen liittyvissä ongelmissa.
- Osallistuu oppilaidensa osalta pedagogisen tukitiimin toimintaan ja tarvittaessa oppilashuoltoryhmän kokouksiin.
- Tekee yleisen ja tehostetun tuen oppimissuunnitelmat.
- Osallistuu aktiivisesti kiusaamistapausten selvittämiseen; ottaa tarvittaessa yhteyttä koulun muihin toimijoihin esimerkiksi KiVa-tiimiin tai Verso-toimintaan.
- Ohjaa kielivalinnoissa 1. luokalta lähtien

Aineenopettaja

- Huolehtii oman oppiaineensa monipuolisesta opetuksesta työelämälähtöisyys huomioiden ja monialaisesta yhteistyöstä muiden opettajien kanssa.
- Ohjaa oppilasta opettamansa oppiaineen opiskelussa ja opiskelustrategian kehittämisessä.
- Huomioi opetuksessa ja arvioinnissa myös erilaiset oppijat.
- On valmistautunut perustelemaan oppilaalle oman aineensa opiskelun tarkoitusta.
- Tietää ammatteja, joissa omaa ainetta tarvitaan, osaa kertoa, missä omaa ainetta voi opiskella.

- Arvioi oppilaan menestymistä monipuolisesti ja sekä sanallisesti että arvosanoilla.
- Huolehtii, että uhka oppilaan heikosta kouluarvosanasta annetaan ajoissa huoltajille tiedoksi (nelosvaroitus) ja tiedottaa oppilasta ja huoltajaa siitä miten oppilas voi parantaa arvosanaa.
- Tarjoaa tukiovetusta ja jos se ei riitä oppilaan tukemiseksi ottaa yhteyttä pedagogiseen.
- tukitiimiin riittävän tuen järjestämiseksi.
- Informoi luokanvalvojaa ja oppilaanohjaajaa opintomenestymisen muutoksista.
- Merkitsee poissaolot ja muut merkinnät Wilma-järjestelmään.
- Tekee yhteistyötä luokanvalvojan, erityisopettajan ja oppilashuoltoryhmän kanssa.
- Pitää oppilaille tarvittaessa kasvatust keskusteluja ja antaa rangaistuksia silloin kun niiden käyttö on paikallaan.
- Huolehtii, että huoltajan lisäksi luokanvalvoja/-opettaja on tietoinen oppilaalle annetuista.
- kasvatust keskusteluista ja rangaistuksista.

Koulusihteri

- Tuntee koulun hallinnollisen rakenteen ja toimintakulttuuriin.
- Neuvoo oppilaita erilaisissa käytännön tilanteissa.

Laaja-alainen erityisopettaja/erityisopettaja

- Yhteistyössä luokanopettajien ja aineenopettajien kanssa tunnistaa erityisopetusta tarvitsevat oppilaat.
- Antaa osa-aikaista erityisopetusta oppilaalle, jolla on lieviä oppimis-, keskittymis- tai sopeutumisvaikeuksia ja joka tarvitsee erityistä tukea oppimisvalmiuksiansa parantamiseen.
- Antaa samanaikaisopetusta aineenopettajan kanssa yleisopetuksen ryhmässä.
- Osallistuu yksilöllistetyn oppimäärän mukaan opiskelevien oppilaiden opetuksen suunnitteluun ja toteutukseen.
- On mukana laatimassa oppimissuunnitelmaa tai HOJKSi:a yhteistyössä oppilaan, huoltajien aineenopettajan ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kanssa.
- Seuraa erityisopetukseen siirretyn oppilaan opiskelutilannetta.
- On mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa erityisen tuen oppilaiden henkilökohtaista ohjausta ja ammatinvalinnan ohjausta sekä TET-harjoitteluiden että toisen asteen tutustumisten järjestelyitä. Laatii mm. harkintaan perustuvan haun ja erityisopetushakujen liitteitä.
- Huolehtii oppimisen vaikeutta mittaavien testien järjestelyistä sekä auttaa luokanvalvojia luokanopettajia pedagogisten lausuntojen sekä tehostetun että erityisen tuen järjestämisessä.
- Osallistuu koulun oppilashuoltoryhmän työhön ja tukitiimin työhön.

- Tukee oppilaiden oikeutta olla yksilöitä ja opiskella omien mahdollisuuksiensa mukaisesti.

Tukioppilastoiminta (7-9) Kummioppilaat (1-6)

Tukioppilaita ohjaavat opettajat vastaavat koulun tukioppilastoiminnasta. Tukioppilaat ovat vanhempia oppilaita, jotka on koulutettu tukioppilastehtäviin.

Tukioppilaat:

- Tukevat nuorempien oppilaiden sopeutumista kouluun.
- Luovat iloista ja kannustavaa ilmapiiriä.
- Järjestävät erilaisia koulun yhteishenkeä kohottavia tapahtumia ja osallistuvat niihin.
- Kertovat uusilla oppilailla olevista huolista eteenpäin tukioppilaita ohjaaville opettajille tai kuraattorille.

Kummioppilaat:

- Tukevat ja ohjaavat koulutaipaleen alussa yhteisten toimintatuokioiden avulla.
- Toiminta kummitunneilla on opettajien ohjaamaa (esim. kummien lukutuokio tai kummiruokailu) ja osaksi oppilaiden oma-aloitteista yhteistä tekemistä esimerkiksi välitunneilla.
- Kummitoiminta vahvistaa yhteisöllisyyttä, tarjoaa eri-ikäisille oppilaille yhteisiä oppimiskokemuksia ja kehittää oppilaiden sosiaalisia taitoja. Lisäksi se luo turvallisuutta ja ehkäisee koulukiusaamista.

Koulupsykologi

- Auttaa oppilasta elämäntilanteeseen ja opiskeluun liittyvissä ongelmissa.
- Tekee tarvittavat oppimiseen liittyvät tutkimukset, avoinnit ja lausunnot.
- Päivittää erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden tutkimukset ja lausunnot jatko-opintoja varten, sekä ohjaa tarvittaessa eteenpäin.
- Osallistuu oppilashuoltotyöhön.

Koulukuraattori

- Toimii alansa asiantuntijana oppilaitoksessa ja antaa tarvittaessa konsultaatiota.
- Osallistuu oppilashuoltotyöhön ja sen kehittämiseen.
- Tukee ja edistää oppilaan sosiaalista ja psyykkistä hyvinvointia.
- Ennaltaehkäisee ongelmien syntymistä ja puuttuu havaittuihin ongelmiin.
- Tukee oppilaan koulunkäyntiä keskustellen hänen itsensä sekä tarvittaessa huoltajien tai muiden oppilaan asioissa mukana olevien kanssa.

- Selvittää ja arvioi oppilaan tilanteen ja ohjaa mahdollisesti eteenpäin avun saamiseksi.
- Osallistuu kiusaamistilanteiden selvittelyjen jälkeen osapuolten tukemiseen.
- Tekee yhteisöllistä ja luokkatyötä.

Kouluterveydenhoitaja

- Seuraa oppilaan kasvua ja kehitystä, edistää oppilaan terveyttä ja tukee perheen hyvinvointia.
- Seuraa ja tukee fyysisesti ja psyykkisesti sairaita sekä oppimisvaikeuksia oppilaita sekä tarvittaessa hoitaa heidän kuntoutuksensa järjestelyjä.
- Auttaa oppilaita ymmärtämään terveiden elämäntapojen merkityksen opiskelun sujumisessa ja elämönhallinnassa.
- Auttaa oppilaita ammatinvalintaan liittyvien terveydellisten seikkojen tunnistamisessa ja kertoo sairauksia rajoituksista ammatinvalinnassa.
- Järjestää/huolehtii, että oppilas pääsee koululääkärin vastaanotolle.
- Osallistuu oppilashuoltotyöhön.

Neuropsykologinen valmentaja

- Vahvan tuen oppilaiden oppimisen, koulunkäynnin ja yleisen hyvinvoinnin tukitoimien arviointi, suunnittelu ja toteutus.
- Neuropsykiatrisenvalmentajan työn sisältö aikataulutuu ja painottuu jo olemassa olevien opetustoimen vuosikellojen mukaisesti: nivelvaiheet, oppilashuolto, arviointi.

Koulunkäyntiavustajat

- Tukevat nuoren kasvua ja oppimista luokkatilanteissa sekä antavat tarvittaessa tukea henkilökohtaisesti tai pienryhmässä.
- Tukevat ja edistävät toiminnallaan oppilaiden edellytysten lisäämistä suhteessa hyvään oppimiseen, psyykkiseen ja fyysiseen terveyteen sekä sosiaaliseen hyvinvointiin.

Monikulttuurinen ohjaus

Lyhyen aikaa Suomessa oleskelleiden oppilaiden ohjaus ja opiskelu räätälöidään yhteistyössä riippuen tarpeesta ja resursseista valmistavan opetuksen, nivelvaiheopettajan, erityisopettajien, rehtoreiden ja oppilaanohjaajan kanssa.

Muu henkilökunta

- Tukee koulun kasvatustavoitteita.

- Osallistuu koulun sisäiseen yhteistyöhön.
- Tiedottaa havaitsemistaan työympäristöön ja oppilaiden käyttäytymiseen liittyvistä epäkohdista niistä vastaaville henkilöille.
- Vastaa toimenkuvansa mukaan koulutyön sujumisesta.

Oppilashuolto

- Tukee oppilasta koulun käynnissä ja hyvinvoinnissa sekä ennalta ehkäisee ongelmia ja auttaa niiden ratkaisemisessa.
- Ryhmän jäseniä yleensä rehtori, oppilaanohjaaja, erityisopettaja, kuraattori, psykologi, terveydenhoitaja. Muut toimijat osallistuvat ryhmän ja oppilaan tarpeen mukaan.
- Oppilaalta ja huoltajalta pyydetään lupa oppilaan asian käsittelyyn yksilöllisessä oppilashuoltoryhmässä.

Pedagoginen tukitiimi

Alaluokilla luokan tukitiimiin kuuluvat luokanopettajan ja laaja-alaisen erityisopettajan lisäksi muu koulukohtaisessa ohjaussuunnitelmassa määritelty vastuuhenkilö. Yläluokilla jokaisen luokan tukitiimiin kuuluvat luokanvalvoja, laaja-alainen erityisopettaja ja oppilaanohjaaja. Rehtorit/apulaisrehtorit osallistuvat työskentelyyn tukitoimien seurannan ja riittävän resursoinnin kautta.

- Seuraa luokkien pedagogisen tuen tarpeita ja tukitoimien ohjautumista säännöllisesti sekä syys-että kevätlukukaudella; Käydään läpi kaikkien oppilaiden pedagoginen tuen tarve.
- Tekee yhteistyötä aineenopettajien ja muiden oppilasta opettavien opettajien kanssa.
- Vie muita kuin pedagogisia esimerkiksi sosiaalisia ongelmia tai poissaoloasioita eteenpäin oppilashuoltoon.
- Pedagogiseen tukeen ja oppimisen järjestelyihin liittyvien asioiden käsittelyyn ei tarvita erillistä lupaa oppilaalta ja/tai huoltajilta.

Koulun ulkopuolisia ohjauksellisia yhteistyötahoja

Nuorten hyvinvointiasema

- Nuorten hyvinvointiasemalle tullaan asiakkaaksi ilman lähetettä ja palvelu on maksutonta ja vapaaehtoista.
- Nuorten hyvinvointiasemalle voi ottaa yhteyttä esimerkiksi ihmissuhteisiin, elämänhallintaan, mielialaan tai päihteidenkäyttöön liittyvissä asioissa.
- Yhteyttä voi ottaa nuori itse, kaveri, vanhemmat tai ammattilaiset.
- Hyvinvointiasemalla työskentelee psykologi ja psykiatrinen sairaanhoitaja.

Varhain-työryhmä

- Mielenterveystyön ammattilaisten tuki lapsille ja nuorille.
- Työryhmä tukee lasten ja nuorten mielenterveysongelmien ennaltaehkäisyssä ja tarjoaa varhaista tukea sekä keskusteluapua mielenterveysasioista puhumiseen.
- Työ sisältää tapaamisia lapsen tai nuoren ja tarvittaessa perheen kanssa.
- Konsultointi apua opettajille ja oppilashuoltotyöryhmälle oppilaan tukemiseksi koulussa.

Sosiaalitoimi

- Tehtävänsä mukaisesti auttaa ja tukee oppilasta sekä hänen perhettään nuoren kasvuun liittyvissä asioissa, kun koulussa työskentelevillä herää huoli oppilaan pärjäämisestä.
- Tekee pitkäjänteistä ennaltaehkäisevää työtä, joka koskee esimerkiksi oppimiseen, poissaoloihin, tulevaisuuden suunnitelmiin tai ihmissuhteisiin liittyviä ongelmia.
- Tekee korjaavaa työtä, joka koskee esimerkiksi kiusaamista, oppimisvaikeuksia, vapaa-ajan ongelmia, päihteiden käyttöä ja oppilaan muita henkilökohtaisia ongelmia.
- Antaa tukea oppilaalle nivelvaiheissa, kun siirrytään alakoulusta yläkouluun ja yläkoulusta jatko-opintoihin.
- Toimii sosiaalialan ammattilaisena yhteistyössä koulun kanssa.
- Arvioi oppilaan kokonaistilanteen ja ohjaa tarvittaessa oppilasta eteenpäin avun saamiseksi.
- Tukee oppilasta henkilökohtaisilla keskusteluilla ja kotikäynneillä, tapaamalla perhettä ja tekemällä yhteistyötä yhteistyötahojen kanssa.

Yhteistyö TE-toimiston kanssa

- Kirkkonummen lähin työ- ja elinkeinotoimisto on Leppävaarassa.
- Oppilaille varataan tarvittaessa mahdollisuus käydä tutustumassa TE-toimistoon.
- Kuntoutus ja koulutuskokeiluasoiden yhteydessä oppilaat asioivat Leppävaarassa.
- Ammatinvalintapsykologin palvelut ovat oppilaiden käytössä niissä tilanteissa, joissa opinto-ohjaajan ohjauskeskustelut eivät riitä yhteishakua valintoja tehtäessä.

Ohjaamo

- Oppilailla on mahdollisuus tutustua Ohjaamon toimintaan. Ohjaamossa alle 30-vuotiaat saavat maksutonta apua ja tukea erilaisiin elämä matalalla kynnyksellä tilanteisiin, esim. asuntoon, opiskelupaikkaan, työhän, kavereihin, harrastuksiin liittyen.

Info-OMNIA

- InfoOmnia on tieto-, neuvonta- ja ohjauspiste, josta saa tietoa koulutusvaihtoehdoista, neuvoa hakeutumiseen, apua uraohjaukseen ja tukea nuorten arjenhallintaan.
- Apuna ovat palveluneuvojat ja -ohjaajat, etsivän nuorisotyön ohjaajat sekä assistentit.

Etsivä nuorisotyö

- Nuorisolain mukaan etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa hänet sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuun ja itsenäistymistään sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille.
- Oppilaanohjaajat ilmoittavat yhteishaussa ilman koulutuspaikkaa jäävät nuoret etsivän nuorisotyön palvelun pariin.

Kuntoutusohjaajat ja Kansaneläkelaitos

- Moniammatillinen yhteistyö oppilaanohjauksessa on tarpeen silloin, kun oppilas hakee, tarvitsee tai käyttää erilaisia kuntoutuspalveluja.
- Koulutusalan valinnassa erityisiä vaikeuksia kokevan henkilön koulutusmahdollisuuksien arvioimiseksi voidaan järjestää koulutuskokeilua. Lähetä ja maksusitoumus tarvitaan. Lähetteen kuntoutus- ja kouluarviojaksoon antaa yleensä hoitovastuussa oleva terveydenhuollon yksikkö. Myös ammatinvalintapsykologin kautta voi hakea lähetettä.
- Kustannuksista voivat vastata esimerkiksi Kansaneläkelaitos, vakuutusyhtiöt tai työvoimatoimisto.
- Maksusitoumuksen järjestyttyä oppilaanohjaaja sopii koulutuskokeilun järjestelyistä suoraan ammattiopistojen ohjaajien kanssa.

Nuorisotoimi

- Osallistuu ohjauksen toteuttamiseen nuoren vapaa-ajalla.
- Käy kouluilla pyydettyä ”lisäaikuisena” tukien ja ohjaten nuoren kasvua ja kehitystä.
- Toimii ”silminä ja korvina” oppilaiden joukossa heidän vapaa-ajalla ja viestittää tarvittaessa havaintojaan koulun aikuisille.
- Suunnittelee ja toteuttaa pyydettyä koulun 7. luokkalaisten ryhmäytymispäiviä.
- 7. luokan oppilaille on mahdollisuus vierailta ryhmäytymispäivän yhteydessä nuorisotalolla.
- Sovittaessa nuorisotyöntekijät käyvät koululla esimerkiksi kerran viikossa välitunneilla.

Toisen asteen oppilaitokset

- Oppilaanohjaajat auttavat ja neuvovat toiseen asteen (lukio ja ammattinen koulutus) oppilaitosten esittelytilaisuuksiin ja avoimiin oviin osallistumisessa ja järjestää tarvittaessa tutustumiskäyntejä ja koulutuskokeiluja.
- Kirkkonummen koulusmessuille kutsutaan lähialueen toisen asteen opetuksen järjestäjiä.
- Koululla järjestetään info-tunteja, joita toisen asteen opetuksen järjestäjät käyvät pitämässä.
- Osallistumme mahdollisuuksien mukaan alueelliseen taitaja 9-tapahtumaan.

Työelämään tutustuminen (TET)

- Työelämään tutustumisen (TET) tavoitteena on lisätä oppilaan työelämän ja ammattialojen tuntemusta ja tukea hänen tulevaa koulutukseen ja ammattiin liittyvää päätöksentekoaan.
- Oppilaat hankkivat TET-paikan ensisijaisesti Kirkkonummen talousalueelta.
- Yläkoulussa työelämään tutustuminen järjestetään siten, että seitsemännellä luokalla voidaan järjestää työelämään tutustumista oman koulun sisällä ja kahdeksannella luokalla TET-jakso on 3-5 päivää (koulukohtaisten järjestelyjen mukaan). TET toteutetaan ammattialaesittelyjen jälkeen keväällä. Yhdeksännellä luokalla työelämän TET-jaksoja on kaksi: yksi viikko syksyllä ja yksi keväällä.
- Jopo-oppilaat (joustavan perusopetuksen ryhmä) ovat TET-jaksojen sijasta TOPI-jaksoilla eli työssäoppimisjaksoilla.

Yritysyhteistyö

Yritysyhteistyön koulukohtaisista toteuttamistavoista sovitaan jokaisen koulun omassa ohjaussuunnitelmassa, kuitenkin niin, että kouluilla uuden opetussuunnitelman hengessä pyritään resurssien puitteissa käynnistämään aktiivista yritysyhteistyötä.

- Tavoitteena on, että jokaisella yläkoulussa käy lukuvuoden aikana (paikallisia) yrittäjävieraita kertomassa oman uratarinansa.
- Kerran vuodessa järjestetään yrittäjätapahtuma, jossa on yrittäjävieraita pitämässä luentoja.
- Koulut voivat ottaa käyttöönsä Nuori Yrittäjyys ry:n ohjelman, jonka puitteissa on helppoa ja hauskaa tutustua yrittäjyyskasvatukseen. Lisäksi jokainen kunnan 6. luokka vierailee Espoon yrittäjäkylässä. Mahdollisuuksien mukaan myös jokainen 9. luokka.
- Jokainen kunnan 6. luokka ja 9.luokka vierailee Espoon Yrittäjäkylässä.
- Aineenopettajat tekevät omien oppiaineittensa puitteissa yritysvierailuja.

Kolmasektori ja elinkeinoelämä

- Osallistutaan mahdollisiin tilaisuuksiin ja seurataan oppilaille suunnattua tarjontaa. (esim. vuonna 2014 oppilaita osallistui taloudellisen tiedotustoimiston järjestämään tiede-tettiin.
- Tiedotetaan tarjonnasta (esim. MML, nuorten puhelin yms.).

6. Oppilaanohjaajan työnkuva ja resurssit

Kirkkonummella oppilaanohjaajien koulutusta tuetaan siten, että oppilaanohjaajille järjestettävät kokoukset, koulutukset ja seminaarit pyritään keskittämään perjantaipäiviin, joihin ei sijoitettaisi oppitunteja. Koulutuksiin osallistumisista tulee oppilaanohjaajien aina sopia rehtorien kanssa.

OPPILAANOHAJAJAN TYÖTEHTÄVÄT

Kasvun kehityksen tukeminen

- Antaa henkilökohtaista ohjausta, joka on oppilaanohjaajan tärkein työtapana. Se korostuu etenkin perusopetuksen päättövaiheessa.
- Pitää oppilaanohjauksen oppitunnit monipuolisilla menetelmin voimassa olevan opetussuunnitelman mukaisesti.
- Pyrkii järjestämään pienryhmäohjausta oppilaiden tarpeen mukaisesti.
- Osallistuu koulun oppilashuoltoon ja pedagogisen tukitiimin toimintaan.

Opintojen ohjaus

- Seuraa, tarvittaessa ohjaa ja tukee oppilaiden koulunkäyntiä yhteistyössä luokanvalvojien, aineenopettajien ja oppilashuoltoon kuuluvien henkilöiden kanssa.
- On tarvittaessa yhteydessä oppilaan huoltajaan.

- On vastuussa valinnaisaineista ja luokkajaoista yhdessä rehtorin kanssa.

Uravalinnan ohjaus

- Suunnittelee ja järjestää oppilaiden työelämään tutustumisen jaksot.
- Tekee yhteistyötä muiden oppilaitosten ja työelämän edustajien kanssa.
- Järjestää oppilailleen mahdollisuuksia päästä tutustumaan toiseen asteen oppilaitoksiin ja kutsuu vieraita myös koululle (esim. koulutusmessujen muodossa).
- Ohjaa oppilaita tarkoituksenmukaisesti jatko-opiskelu- ja uravalintoihin.
- Ohjaa ja tukee oppilaita muiden ohjaukseen osallistuvien kanssa koulutuksen nivelvaiheissa (alakoulusta yläkouluun ja yläkouluista toiselle asteelle).
- On päävastuussa yhteishaun järjestelyistä. Yhteishaku ja siihen valmistautuminen on opinto-ohjaajan työ ydinkohtia ja siihen täytyy varata riittävästi työskentelyaikaa.
- Vastaa jälkiohjauksesta ja informoi etsivää nuorisotyötä.

Muut tehtävät

- On velvollinen pitämään ammattitaitoaan yllä ja osallistumaan mm. opo-kokouksiin ja kouluksiin.
- Työhön liittyy valinnaisaineiden esittelyä seitsemänsille luokille ja oppilaanohjaaja voi tehdä vuosittaiset valinnaisryhmät.
- Sovittaessa voi osallistua alkavien seitsemänsien luokkien tekemiseen.
- Kerää palautetta ohjauksesta arvioinnin perustaksi.

Oppilaanohjaajien materiaalit ja resurssit

- Ohjauksen materiaalit on päätettävissä koulukohtaisesti. Suositellaan kuitenkin opo-kirjaa tuntityöskentelyn ja ohjauksen tueksi (voi olla myös sähköinen materiaali).
- Yhteishaussa käytetään yhteisiä nivelvaiheeseen liittyviä lomakkeita.
- Vuosityöaikaan kuuluu työpaikalle ja koulutukseen sidottua työaikaa 1221 h/vuosi (juhlapyhät vähennetään vuosityöajasta). YT-aika kuuluu myös oppilaanohjaajille, mutta se sisältyy vuosityöaikaan. Oppilaanohjaajilla ei ole vuosityöajan puitteissa mahdollisuutta ylityötunteihin tai sijaistamisiin muissa oppiaineissa.
- Mahdollisista koulukohtaisista korvauksista on sovittava erikseen (esim. johtoryhmätyö tai tukioppilastoiminta).
- Oppilaanohjaajan kannattaa varata aikaa yhteistyöhön rehtorin, erityisopettajien ja luokanvalvojen kanssa.
- Ohjaukseen ja koulutukseen varatut perjantait mahdollistavat seminaareihin, kokouksiin osallistumisen ja verkostoitumisen.
- Kunnan oppilaanohjaajat pitävät säännöllisesti yhteyttä, tukevat toisiaan ja jakavat osaamistaan sekä ajankohtaista tietoa.
- Kunnassa on yhteysopo, joka koordinoi peruskoulujen opojen yhteistyötä.

7. Vuosikello ohjauksen työkaluna

Esimerkki ohjauksen vuosikellosta alaluokilla

Elokuu	Oppilaan omien tavoitteiden asettelu Mahdollisen kummitoiminnan käynnistäminen Ryhmyttämiset luokissa Kielenopiskelun ohjaus	Pedagogisen tuen tarkistaminen	1.-6.-luokkien vanhempainillat	Huoltaja-tapaamiset
Syyskuu				
Lokakuu	HOPS/HOJSK-päivitykset valmiita		Itsearviointi 1.-6.luokat lomake ja keskustelu (opettaja, oppilas ja huoltajat)	
Marraskuu	6.luokkien huoltajille info 6.luokkien tiedonsiirtolomake			
Joulukuu	Väliarviointi <ul style="list-style-type: none"> • 1.-5.luokilla keskustelu (opettaja ja oppilas) • 6.luokilla numeerinen välitodistus (opettaja) 		Yhteistyö-tapaaminen yläkoulun ja syöttävien alakoulujen kanssa nivelvaiheesta	
Tammikuu	Oppilaan omien tavoitteiden asettelu Oppilaanohjaajat vierailevat 6.luokissa kertomassa 7.luokalle siirtymisestä			
Helmikuu				
Maaliskuu	6.luokkien nivellyspalaverit 3.luokkien A2-kielivalinnat	Itsearviointi <ul style="list-style-type: none"> • 1.-6.luokat lomake ja keskustelu (opettaja, oppilas ja huoltajat) 	Info tulevien 1.-luokkalaisten huoltajille Esikoululaisten nivellyspalaverit	Uusien valinnaisaineiden valinta 5.-6.luokat
Huhtikuu			Tulevat 1.-luokkalaiset tutustumassa kouluun	
Toukokuu	Lukuvuosiarviointi <ul style="list-style-type: none"> • 1.-5.luokilla sanallinen lukuvuositolustus • 6.luokilla numeerinen lukuvuositolustus 	Mahdollinen 6.luokkien tutustumispäivä yläkouluun Vanhempainilta tulevien 7.-luokkalaisten huoltajille		
Kesäkuu				

Esimerkki ohjauksen vuosikellosta yläluokilla

(Kirkkoharjun koulu 7.-9. luokka)

		PÄÄVASTUU
ELOKUU		
	Ryhmäjakojen ja valintojen tarkistaminen	OPO, Rehtori, Koulusiht.
	Uusien oppilaiden luokat ja valinnaisaineet	Opo, Rehtori
	7.lk perehdyttäminen ja ryhmäytykset	LV, tukiopp. OHR
	Ohjauksen vuosikellon päivitys	OPO, Rehtori
	Keväällä peruskoulunsa päättäneiden sijoittumisen taulukointi	OPO
	Niveltietojen siirto LV:lle	OHR, tukitiimi
	Uusien LV:n perehdytys	OHR, tukitiimi
	TET-kirje 9. luokkalaisten koteihin	OPO
SYYSKUU		
	7lk tutustumishaastattelut ryhmäohjauksessa	OPO
	7-8lk vanhempainilta	Rehtori
	7lk vanhempainvartit alkavat	LV
	9lk TET-info	OPO
	9lk henkilökohtaiset ohjaukset alkavat	OPO
	Yhteishakutiedote huoltajille	OPO
	9lk LV-tapaamiset	Tukitiimi
	9lk lausuntojen tarpeen arviointi	Tukitiimi
	Koulutusmessujen järjestelyt alkuun	OPO
	9lk TET	OPO
LOKAKUU		
	9lk henkilökohtaiset ohjaukset jatkuvat	OPO
	8lk LV-tapaamiset	Tukitiimi
	8lk oppilaiden LV-haastattelu	LV
	9lk TET-palaute	OPO
	9lk tutustumiset ammatillisiin oppilaitoksiin alkavat	OPO
	9lk Lukioiden esittelyjä tunneilla	OPO
	9lk Taitaja 9 kilpailu	OPO
	Nelosvaroitukset	Aineenopettaja, OPO
MARRASKUU		
	6lk luokanopettajien tapaaminen	OHR
	7lk entisten opettajien tutustumiskäynnit	rehtori
	Valinnaisainevihkon laatiminen ja painatus	OPO, opettajat
	9lk henkilökohtaiset ohjaukset jatkuvat	OPO
	9lk erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden nivelvaihe neuvottelut	OHR
	9lk tutustumissuunnitelma	OPO
	9lk lukioiden esittelyjä tunneilla	OPO
	Koulutusmessut 12.11. ja yhteishakuinfo huoltajille	OPO
JOULUKUU		
	9lk yhteisvalintaoppaiden esittely ja jakaminen	OPO

	9lk tiedonsiirtolomake	OPO
	9lk yhteishaun harjoittelu	OPO
	9lk henkilökohtaiset ohjaukset jatkuvat	OPO
	9lk Omnia Roadshow	OPO
TAMMIKUU		
	6lk yläkouluesittely I	OPO
	6lk Luma-luokka tiedotus kirjallisesti	Luma-opettajat
	7lk valinnaisaineinfo ja valinnat	OPO
	7lk LV-tapaamiset	Tukitiimi
	7lk valinnaisainevanhempainilta	OPO, aineenopettajat
	9lk henkilökohtaiset ohjaukset jatkuvat	OPO
	9lk tutustumiskäynnit lukio	OPO
	9lk erityistarpeiden arviointi yhteishakua varten	OPO, EO, psykologi
HELMIKUU		
	9lk henkilökohtaiset ohjaukset jatkuvat	OPO
	9lk yhteishakuun valmistautuminen	OPO
	9lk huoltajan kuuleminen yhteishakuun liittyen	OPO
	Nelosvaroitukset	Aineenopettajat
	Nivelpalaverit alakoulujen kanssa	OHR
MAALISKUU		
	9lk Yhteishaku 23.2.-15.3.2016	OPO
	Lukioiden ainevalintakortit kerääminen, lähettäminen	OPO
	9lk Erityisoppilaitosten yhteishaku 16.3.-6.4.2016	OPO
	Harkinnanvaraisen haun lausuntojen lähettäminen	OPO
	7lk valinnaisaineryhmien muodostaminen	OPO
HUHTIKUU		
	6lk yläkouluesittely II – vastauksia kysymyksiin	tukioppilaat
	9lk muut koulutusvaihtoehdot	OPO
	9lk A2-SA/RA suoritusmerkintä	Aineenopettaja, OPO
	Uusien 7lk muodostaminen	OPO, rehtori
TOUKOKUU		
	6lk vanhempainilta, tiedot luokkasijoitteluista	rehtori, OPO
	6lk tutustumiset yläkouluun	tukioppilaat
	8lk TET 19. – 20.5.	OPO
	8lk Omnian K8-tapahtuma	OPO
	9lk pääsy- ja soveltuvuuskokeet	OPO
	9lk mahdollisten pudokkaiden tilannearvio ja ohjaus	OPO
	9lk valmistavien koulutusten haku	OPO, Info-Omnia
	9lk jälkiohjauskirje	OPO
	9lk lupa tiedonsiirtoon perusopetuksesta jatko-opintoihin	OPO, EO
	9lk päättötodistuksen arvosanojen tarkistus Opintopolusta	OPO, koulusihteeri
	9lk Tietoa peruskoulun päättävälle nuorelle –opas	OPO
KESÄKUU		
	9lk jälkiohjaus	OPO, Info-Omnia
	Tilastointi	OPO

8. Koulukohtaiset ohjaussuunnitelmat

Koulun ohjaussuunnitelmassa kuvataan oppilaanohjauksen järjestämisen rakenteet, toimintatavat, työn- ja vastuunjako sekä monialaiset verkostot, joita tarvitaan ohjauksen tavoitteiden toteutumiseksi. Suunnitelmassa kuvataan myös kodin ja koulun ohjausyhteistyö, koulun työelämäyhteistyö sekä työelämään tutustumisen järjestelyt. Ohjaussuunnitelman tavoitteiden toteutumista arvioidaan systemaattisesti. Oppilaiden opintojen sujuvuutta nivelvaiheissa edistetään perusopetuksen aikana ja jatko-opintoihin siirryttäessä opettajien välisellä ja oppilaanohjaajien keskinäisellä sekä tarvittaessa moniammatillisella yhteistyöllä. Opettajat hyödyntävät työssään ajantasaista tietoa jatko-opinnoista, työelämästä ja työtehtävistä sekä niissä tapahtuvista muutoksista. (Opetussuunnitelman perusteet 2014)

Kirkkonummen kunnanohjaussuunnitelma on tarkoitettu apuvälineeksi tehtäessä koulukohtaista ohjaussuunnitelmaa. Jotta hyvän ohjauksen kriteerien mukaisesti oppilaiden tasavertaisuus kunnan kouluissa toteutuisi olemme tehneet myös koulukohtaisten ohjaussuunnitelmien tukemiseksi ohessa liitteenä olevat lomakepohjat, joita hyödyntäen koulukohtaisen ohjaussuunnitelman koulu voi halutessaan tehdä. Lomakkeissa on huomioitu opetushallituksen julkaisemat hyvänohjauksen kriteerit (2014).

Kirkkonummen alakoulujen ohjaussuunnitelma

vuosille 2019-2020

Kirkkonummen alakoulujen ohjaussuunnitelma vuosille 2019 - 2020 *Koulun nimi* ohjaussuunnitelma

Ohjaussuunnitelma on tehty yhteistyössä koulun henkilökunnan, oppilaiden, huoltajien ja sidosryhmien kanssa.

Ohjaussuunnitelmassa on käsitelty:

opettajakunnan kanssa: (lisää päivämäärä)

yhteisöllisessä opiskelijahuoltoryhmässä: (lisää päivämäärä)

Laatutavoitteet Kirkkonummella:

- Noudatetaan valtakunnallisia hyvän ohjauksen kriteerejä
- Koulun toimintakulttuurissa on ohjauksellinen ote
- Koko koulun osaava sekä ammattitaitoinen henkilökunta osallistuu ohjaukseen
- Jokaisessa peruskoulussa on yhtenäiset ohjauksen toimintamallit
- Hyvää ohjauksellista yhteistyötä toteutetaan yhdessä oppilaiden ja huoltajien kanssa

Mikä on eri toimijoiden rooli onnistuneessa ohjauksessa hyvän ohjauksen kriteerien mukaan?

Rehtori / Apulaisrehtori

Rehtori luo edellytyksen onnistuneelle kokonaisuohjaukselle järjestämällä riittävät ja kohdenneet resurssit. Rehtori tukee koulun oppilaanohjaaja sekä muita ohjauksen kannalta keskeisiä toimijoita.

Rehtorin ohjaukselliset tehtävät:

- Arvioinnin ohjauksellinen kehittäminen, todistukset ja hallinnolliset päätökset (esim. koulun vaihto, oppilaaksiotto)
- Joustavien opetusjärjestelyiden ja oppimisympäristöjen toteuttaminen (esim. yhteisopettajuus ja joustavat opetusryhmät)
- Alueellisen yhteistyön koordinointi (esim. nivelyhteistyö).

Koulusihteerin ohjaukselliset tehtävät:

- On hallinnon asiantuntija
- Hänen tehtäviään on mm. hallinnollisten tunnusten jakaminen.
- Vastaa koulukyyteihin liittyvistä asioista ja lomakkeista.
- Koulutautuu riittävästi ohjaukseen liittyvien asioiden hoidossa ja hallinnollisten järjestelmien käytössä (Esim. Wilma Opintopolku, matkakortit liittyen).

Luokanopettajan / aineenopettajan ohjaukselliset tehtävät:

- Toimii ryhmänsä lähiohjaajana ja opiskelun motivoijana.
- Perehdyttää koulun käytänteisiin ja vastaa oppilaidensa ryhmäytymisestä.

Kirkkonummen alakoulujen ohjaussuunnitelma vuosille 2019 – 2020 *Koulun nimi* ohjaussuunnitelma

- Seuraa oppilaidensa opintojen etenemistä ja hyvinvointia yhdessä huoltajien kanssa.
- Tuntee opetettavien aineidensa opiskelutekniikat ja ohjaa oppilasta oppimaan oppimisen taitoja omassa aineessaan.
- Huomioi opetuksessa ja arvioinnissa erilaiset oppijat sekä ottaa huomioon ryhädynamiikan omilla tunneillaan.
- Seuraa oppilaan etenemistä omassa oppiaineessaan ja ohjaa tarvittaessa häntä henkilökohtaisesti.
- Antaa tarvittavaa ohjausta koululaisen taidoissa, oppimaan oppimisen taidoissa sekä sosiaalisissa taidoissa.
- Tutustuttaa oppilaita koulun, perheiden ja lähiympäristön ammatteihin.

Laaja-alaisen erityisopettajan ohjaukselliset tehtävät:

- Yhteistyössä luokanopettajien ja aineenopettajien kanssa erityisopettaja tunnistaa erityistä tukea tarvitsevat oppilaat.
- Auttaa oppilaita löytämään omat opiskelutavat sekä tunkee aineenopettajia monipuolisten opiskelumetodien käytössä.
- Huolehtii oppimiseen liittyvien testien järjestelyistä.

Kuraattorin ohjaukselliset tehtävät:

- Kuraattori tukee oppilaan hyvinvointia, opiskelumotivaatiota, kasvua, itsenäistymistä ja elämänsuunnittelua.
- Hän on tukena myös elämän eteen tuomissa haastavissa tilanteissa, kuten sosiaalisesti haastavissa tilanteissa.
- Kuraattori tukee oppilaiden ryhmäytymistä.

Psykologin ohjaukselliset tehtävät:

- Auttaa oppilasta elämäntilanteeseen ja opiskeluun liittyvissä ongelmissa.
- Tekee myös tarvittavat oppimiseen liittyvät arvioinnit ja lausunnot.

Terveystoimittajan ohjaukselliset tehtävät:

- Auttaa oppilaita ymmärtämään terveiden elämäntapojen merkityksen opiskelun sujumisessa ja elämäntilanteissa.

Ohjauksen vuosisuunnitelma teemoittain

Koulu suunnittelee toteutustavan, vastuuhenkilöt ja aikataulun (esimerkiksi: hetki koulun alettua /kerran jaksossa /lukuvuoden mittaan / päivämäärä...) joka kirjataan suunnitelmaan.

Koulukohtaiset erityishuomiot voi liittää niille erikseen varattuun tilaan kunkin pääteeman alle. 3

Kirkkonummen alakoulujen ohjaussuunnitelma vuosille 2019 –
2020 *Koulun nimi* ohjaussuunnitelma

RIITTÄVÄ JA MONIPUOLINEN OHJAUS			
TEEMA	MITÄ SE ON? MITEN NÄKYYPÄ OPPILAALLE JA HUOLTAJALLE?	KETÄ TOTEUTTAJINA?	TOTEUTUSTAPA JA AIKATAULU
Laadukas ohjaus: <ul style="list-style-type: none"> Ohjaukseen on varattu resurssia siten, että oppilaalla on mahdollisuus saada riittävästi monipuolista ja jatkuvaa ohjausta tarpeensa mukaan koko opintojen ajan Mahdollisuus sekä henkilökohtaiseen että ryhmämuotoiseen ohjaukseen 	Rehtori tukee työyhteisön ohjauksellista otetta ja kohdentaa resurssit siten, että riittävä ohjaus on mahdollinen (esim. samanaikaisopetus, joustavat ryhmittelyt, tukiopetuksen käyttö jne.)	Rehtori	<i>Kirjoita tähän</i>
	Oppilaita ohjataan sekä ryhmässä että tarvittaessa henkilökohtaisesti (esim. ohjauskeskustelut, koulunkäyntisopimukset)	Luokanopettajat Aineenopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
Työvälineet ja niiden hallinnointi: <ul style="list-style-type: none"> Wilma Edison Kurre Primus Opintopolku Koski 	Wilma on koko yhteisön tärkeä työväline kommunikoinnissa. Wilmaan syötetään mm. oppilaiden suoritukset.	Koko koulu Opettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Edison-työpöytä hyödynnetään opetuksen järjestämisessä.	Luokanopettajat Aineenopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Primus-järjestelmään syötetään mm. oppilaiden henkilötiedot.	Rehtori Koulusihteeri	<i>Kirjoita tähän</i>
	Kurre järjestelmää käytetään mm. valinnaisainetarjottimien tekemiseen.	Rehtori Oppilaanohjaaja	
	Opintopolku	Koulusihteeri Oppilaanohjaaja	<i>Kirjoita tähän</i>
	Muita koulukohtaisia erityishuomioita	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>

Kirkkonummen alakoulujen ohjaussuunnitelma vuosille 2019 –
2020 *Koulun nimi* ohjaussuunnitelma

AKTIIVISUUDEN, OSALLISUUDEN JA VASTUULLISUUDEN TUKEMINEN			
TEEMA	MITÄ SE ON? MITEN NÄKYVÄ OPPILAALLE JA HUOLTAJALLE?	KETÄ TOTEUTTAJINA?	TOTEUTUSTAPA JA AIKATAULU
Ohjattavan osallisuus, aktiivisuus ja vastuullisuus <ul style="list-style-type: none"> Ohjaus on toteutettu tavalla, joka vahvistaa oppilaiden aktiivisuutta, osallisuutta ja vastuullisuutta omaan elämäänsä ja oppimiseensa liittyvissä prosesseissa ja päätöksenteossa. Ohjaus vahvistaa oppilaan osallisuutta oppilas- ja kouluyhteisössä sekä kasvattaa yhteiskunnan ja työelämän jäsenyyteen. 	Oppilaan tukeminen ja ohjaaminen koulutyöhön liittyvissä valinnoissa esim. valinnaisainevalinnoissa.	Luokanopettajat Aineenopettajat Laaja-alainen erityisopettaja Huoltajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Oppilasta tuetaan ottamaan vastuuta omaan oppimiseensa liittyvissä asioissa.	Luokanopettajat Aineenopettajat Oppilaanohjaaja Laaja-alainen erityisopettaja Huoltajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Oppilaille tarjotaan mahdollisuutta osallistua koulun yhteisten asioiden hoitamiseen (esim. oppilaskunta, tukioppilastoiminta, kerhotoiminta, verso ym.)	Rehtori Kaikki opettajat sekä erityisesti oppilaskunnan ohjaavat opettajat, kerhotoiminnasta vastaavat opettajat yms.	<i>Kirjoita tähän</i>
Muita koulukohtaisia erityishuomioita	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>

Kirkkonummen alakoulujen ohjaussuunnitelma vuosille 2019 –
2020 *Koulun nimi* ohjaussuunnitelma

OHJAUS ON YHTEISTYÖTÄ			
TEEMA	MITÄ SE ON? MITEN NÄKYÄ OPPILAALLE JA HUOLTAJALLE?	KETÄ TOTEUTTAJINA?	TOTEUTUSTAPA JA AIKATAULU
Koko koulu ohjaa <ul style="list-style-type: none"> Ohjaus on koulun henkilöstön tavoitteellisesti johdettua yhteistä työtä perusopetuksen suunnitelman mukaisesti 	Luokanopettaja ja erityisopettajat seuraavat oppimisessa edistymistä, oppilaan hyvinvointia ja tukevat oppilaita koulun arjessa, esimerkiksi kartoittamalla puuttuvia suorituksia	Luokanopettajat Laaja-alainen erityisopettaja Erityisluokanopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Opastavat oppilaita oman oppiaineensa opiskelutekniikoiden ja -strategioiden oppimisessa.	Aineenopettajat Luokanopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Opettajien tarjoama henkilökohtainen ohjaus oppilaille sekä vanhempainillat auttavat opintojen aikaisten valintojen suunnittelussa ja tekemisessä.	Opettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
Muita koulukohtaisia erityishuomioita	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>
TASA-ARVOISUUDEN JA YHDENVERTAISUUDEN EDISTÄMINEN			
TEEMA	MITÄ SE ON? MITEN NÄKYÄ OPPILAALLE JA HUOLTAJALLE?	KETÄ TOTEUTTAJINA?	TOTEUTUSTAPA JA AIKATAULU
Tasa-arvo ohjauksessa <ul style="list-style-type: none"> Ohjauksellisuutta kehitetään suunnitelmallisesti tasa- arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Ohjaus toteutetaan tavalla, joka edistää oppilaan luottamusta omiin tasa 	Opetuksessa ja kaikessa kanssakäymisessä kiinnitetään erityishuomiota tasa-arvon edistämiseen.	Koko koulu	<i>Kirjoita tähän</i>
	Opetukseen sisältyvässä ohjauksessa käsitellään monipuolisesti, ennakkoluulottomasta ja tasa-arvoisesti vaihtoehtoja oppilaan omien suunnitelmien ja valintojen tueksi.	Luokanopettajat Aineenopettajat Laaja-alainen erityisopettaja	<i>Kirjoita tähän</i>

Kirkkonummen alakoulujen ohjaussuunnitelma vuosille 2019 –
2020 *Koulun nimi* ohjaussuunnitelma

vertaisiin mahdollisuuksiinsa koulutuksessa ja työelämässä. <ul style="list-style-type: none"> • Oppilasta tuetaan tiedostamaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden merkitys valinnoissaan. 	Oppilaanohjauksessa esitellään tasapuolisesti koulutusvaihtoehtoja.	Luokanopettajat Aineenopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Ohjaus toteutetaan tavalla, joka edistää oppilaan itsetuntemusta ja luottamusta tasavertaisiin mahdollisuuksiinsa koulutuksessa ja työelämässä.	Koko koulu	<i>Kirjoita tähän</i>
Muita koulukohtaisia erityishuomioita	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>
KOULUTUKSEN NIVELVAIHEET			
TEEMA	MITÄ SE ON? MITEN NÄKYÄÄ OPPILAALLE JA HUOLTAJALLE?	KETÄ TOTEUTTAJINA?	TOTEUTUSTAPA JA AIKATAULU
Ohjaus nivelvaiheissa <ul style="list-style-type: none"> • Nivelvaiheen ohjaus ja yhteistyö siirtymävaiheissa on suunniteltua ja toimivaa • Oppilaalle järjestetään mahdollisuus tutustua yläkouluun. 	Koulutulokkaille järjestetään tutustumispäivä. Koulutulokkaiden vanhemmille järjestetään infotilaisuus. 1.-luokkalaisten huoltajien kanssa käydään koulunaloituskeskustelut. Vanhempainilloissa pyritään vuorovaikutteisuuteen	Luokanopettajat Rehtori Erityisopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	1.luokkalaisten ohjataan koululaisen taidoissa sekä ryhmän jäsenyydessä. Kummioppilastoiminta tukee koulun aloitusta.	Aineenopettajat Erityisopettajat Luokanopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Nivel tietolomake täytetään yhteistyössä 6.-luokkalaisten huoltajien kanssa. 6.luokan oppilaille järjestetään yläkouluun tutustuminen.	Rehtori Luokanopettajat Oppilaanohjaajat Huoltajat	<i>Kirjoita tähän</i>
Muita koulukohtaisia erityishuomioita	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>

Kirkkonummen alakoulujen ohjaussuunnitelma vuosille 2019 –
2020 *Koulun nimi* ohjaussuunnitelma

OHJAUS KOULUTUKSEEN JA URAVALINTOIHIIN LIITTYVIEN PÄÄTÖSTEN TUkena			
TEEMA	MITÄ SE ON? MITEN NÄKY Y OPPILAALLE JA HUOLTAJALLE?	KETÄ TOTEUTTAJINA	TOTEUTUSTAPA JA AIKATAULU
Jatko-opintomahdollisuuden ja niihin tutustuminen <ul style="list-style-type: none"> • Ohjaus tukee oppilaan aktiivista ja kriittistä tiedonhankintaa. • Ohjaus tukee opintojen suorittamista sekä oppilaan sijoittumista jatko-opintoihin. 	Oppilaita ohjataan hakemaan tietoa eri lähteistä ja palveluista.	Aineenopettajat Laaja-alainen erityisopettaja Luokanopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Oppilaille ja huoltajille järjestetään tilaisuuksia tutustua lähialueen kouluihin.	Aineenopettajat Luokanopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Opetukseen sisältyvässä ohjauksessa esitellään monipuolisesti eri ammatteja.	Luokanopettajat Aineenopettajat Laaja-alainen erityisopettaja	<i>Kirjoita tähän</i>
Muita koulukohtaisia erityishuomioita	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>
TYÖELÄMÄTAIDOT JA TYÖELÄMÄÄN TUTUSTUMINEN			
TEEMA	MITÄ SE ON? MITEN NÄKY Y OPPILAALLE JA HUOLTAJALLE?	KETÄ TOTEUTTAJINA?	TOTEUTUSTAPA JA AIKATAULU
Työelämäyhteistyö, työelämä tietous ja työelämään tutustuminen <ul style="list-style-type: none"> • Ohjaus tukee oppilaan työnhakuvalmiuksien ja työelämä taitojen kehittymistä ja työllistymistä 	Oppilailla on ikäkaudelle sopivia koulun sisäisiä vastuutehtäviä. Oppilas pääsee osallistumaan ja seuraamaan koulun eri ammatteja. Oppilaat pääsevät osallistumaan johonkin koulun ulkopuoliseen työelämään tutustumishankkeeseen (esim. Yrityskylä)	Luokanopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>

Kirkkonummen alakoulujen ohjaussuunnitelma vuosille 2019 – 2020 *Koulun nimi* ohjaussuunnitelma

<ul style="list-style-type: none"> • Yrittäjyyteen tutustuminen on tärkeä osa työelämän ymmärrystä. 	Yritteliäisyyteen kannustaminen ja yrittäjyyteen tutustuminen (esim. NY-ohjelma).	Luokanopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Mahdollisuuksien mukaan toteutetaan OPE-TET-päiviä	Rehtori Aineenopettajat Luokanopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
Muita koulukohtaisia erityishuomioita	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>
VUOROVAIKUTTEINEN YHTEISTYÖ OHJAUKSEN TUkena JA OHJAUSPALVELUISTA TIEDOTTAMINEN			
TEEMA	MITÄ SE ON? MITEN NÄKYÄ OPPILAALLE JA HUOLTAJALLE?	KETÄ TOTEUTTAJINA?	TOTEUTUSTAPA JA AIKATAULU
Vuorovaikutteinen yhteistyö ja osallistaminen ohjauksen tukena <ul style="list-style-type: none"> • Kodin ja oppilaitoksen välinen yhteistyö on osallistavaa, suunnitelmallista ja sujuvaa • Oppilaiden osallistaminen on moniammatillinen yhteistyö • Yhteistyö eri koulutuksen järjestäjien ja toisen asteen oppilaitosten kanssa tukee oppilaan sujuvaa siirtymistä jatko-opintoihin • Uusin ohjauksellinen tietotaito koulun käytössä 	Vuorovaikutuksen väylinä toimii Wilma järjestelmä ja oppilaille sekä huoltajille suunnatut tilaisuudet, tapaamiset ja keskustelut sekä tiedotteet	Koko koulu	<i>Kirjoita tähän</i>
	Moniammatillinen yhteistyö ja osallistaminen toteutuu mm. yhteisöllisessä OHR-ryhmässä sekä monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa ja projekteissa sekä alueellisessa kasvatuskumppanuusverkostossa.	Rehtori Yhteisöllinen OHR-ryhmä Opettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Kannustetaan oppilaita osallistumaan oppilaskuntatyöhön ja koulun kehittämiseen.	Oppilaskunnan ohjaavat opettajat Rehtori Luokanopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>

Kirkkonummen alakoulujen ohjaussuunnitelma vuosille 2019 – 2020 *Koulun nimi* ohjaussuunnitelma

Ohjauksesta tiedottaminen <ul style="list-style-type: none"> • Oppilas ja hänen huoltajansa saavat • ajantasaisista tietoa ohjauspalveluista perusopetuksessa • Ohjauksesta tiedotetaan erilaisin menetelmin. • Tiedottaminen on aktiivista ja suunniteltua. 	Kummioppilaat tukevat uusia oppilaita 1.luokan ja esiopetuksen oppilaita.	Kummioppilas-toimintaa ohjaajat Luokanopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Yhteistyö muihin oppilaitoksiin on tärkeää mm. joustavien oppilassiirtojen kannalta.	Rehtori Koulusihteeri Luokanopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Oppilaita ja huoltajia tiedotetaan ohjaukseen liittyvistä asioista. <ul style="list-style-type: none"> • vanhempainillat • nettisivut • ohjauskeskustelut • Wilma -viestit ja -tiedotteet 	Rehtori Luokanopettajat Oppilaanohjaaja	<i>Kirjoita tähän</i>
Muita koulukohtaisia erityishuomioita	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>

Kirkkonummen yläkoulujen ja lisäopetuksen ohjaussuunnitelma

vuosille 2019 – 2020

Kirkkonummen yläkoulujen ja lisäopetuksen ohjaussuunnitelma vuosille 2019 – 2020 *Koulun nimi* ohjaussuunnitelma

Ohjaussuunnitelma on tehty yhteistyössä koulun henkilökunnan, oppilaiden, huoltajien ja sidosryhmien kanssa.

Ohjaussuunnitelmassa on käsitelty:

opettajakunnan kanssa: (lisää päivämäärä)

yhteisöllisessä opiskelijahuoltoryhmässä: (lisää päivämäärä)

Laatutavoitteet Kirkkonummella:

- Noudatetaan valtakunnallisia hyvän ohjauksen kriteerejä
- Koulun toimintakulttuurissa on ohjauksellinen ote
- Koko koulun osaava sekä ammattitaitoinen henkilökunta osallistuu ohjaukseen
- Jokaisessa peruskoulussa on yhtenäiset ohjauksen toimintamallit
- Oppilaalla on oikeus 7.-9.luokilla sekä oppilaanohjaajaan että luokanvalvojaan / luokanopettajaan
- Tavoitteena on, että yhtä oppilaanohjaaja kohden on maksimissaan 250 ohjattavaa
- Tavoitteena on, että oppilaanohjauksen tunnit pitää koulutuksen saanut oppilaanohjaaja
- Hyvää ohjauksellista yhteistyötä toteutetaan yhdessä oppilaiden ja huoltajien kanssa
- Oppilaanohjaajat ovat tehtävänsä kelpoisia

Mikä on eri toimijoiden rooli onnistuneessa ohjauksessa hyvän ohjauksen kriteerien mukaan?

Rehtori / Apulaisrehtori

Rehtori luo edellytyksen onnistuneelle kokonaisohjaukselle järjestämällä riittävät ja kohdennetut resurssit. Rehtori tukee koulun oppilaanohjaaja sekä muita ohjauksen kannalta keskeisiä toimijoita.

Rehtorin ohjaukselliset tehtävät:

- Arvioinnin ohjauksellinen kehittäminen, todistukset ja hallinnolliset päätökset (esim. koulun vaihto, oppilaaksiotto)
- Joustavien opetusjärjestelyiden ja oppimisympäristöjen toteuttaminen (esim. yhteisopettajuus ja joustavat opetusryhmät)
- Alueellisen yhteistyön koordinointi (esim. nivelyhteistyö).

Koulusihteerin ohjaukselliset tehtävät:

- On hallinnon asiantuntija
- Hänen tehtäviään on mm. hallinnollisten tunnusten jakaminen.
- Vastaa koulukyyteihin, TET-matkakortteihin ja ateriakorvauksiin liittyvistä asioista ja lomakkeista.
- Toimii Opintopolun yhteyshenkilönä.
- Kouluttautuu riittävästi ohjaukseen liittyvien asioiden hoidossa ja hallinnollisten järjestelmien käytössä (Esim. Wilma, Opintopolku, matkakortit ja ateriakorvauksen TET-jaksoihin liittyen).

Kirkkonummen yläkoulujen ja lisäopetuksen ohjaussuunnitelma vuosille 2019 – 2020 *Koulun nimi* ohjaussuunnitelma

Luokanvalvojan ohjaukselliset tehtävät:

- Toimii ryhmänsä lähiohjaajana ja opiskelun motivoijana.
- Perehdyttää koulun käytänteisiin ja vastaa oppilaidensa ryhmäytymisestä.
- Seuraa oppilaidensa opintojen etenemistä ja hyvinvointia yhdessä huoltajien kanssa.
- Ohjaa oppilaan tarvittaessa oikean henkilön luo (esim. terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi).

Aineenopettajan ohjaukselliset tehtävät:

- Tuntee oman aineensa opiskelutekniikat ja ohjaa oppilasta oppimaan oppimisen taitoja omassa aineessaan.
- Huomioi opetuksessa ja arvioinnissa erilaiset oppijat sekä ottaa huomioon ryhmädynamiikan omilla tunneillaan
- On selvillä oman oppiaineensa jatkokoulutusmahdollisuuksista ja työelämän tarpeista, ja mahdollistaa niihin tutustumisen
- Tekee yhteistyötä jatko-opintoja tarjoavien oppilaitosten ja työelämän kanssa.
- Tekee yhteistyötä oppilaanohjaajan kanssa (mm. oppilaitosvierailut ja teemapäivät).
- Seuraa oppilaan etenemistä omassa oppiaineessaan ja ohjaa tarvittaessa häntä henkilökohtaisesti.

Laaja-alaisen erityisopettajan ohjaukselliset tehtävät:

- Yhteistyössä aineenopettajien kanssa erityisopettaja tunnistaa erityistä tukea tarvitsevat oppilaat.
- Auttaa oppilaita löytämään omat opiskelutavat sekä tuntee aineenopettajien monipuolisten opiskelumenetelmien käytössä.
- Huolehtii oppimiseen liittyvien testien järjestelyistä.
- Antaa tarvittaessa lausunnon harkintaan perustuvaa valintaa varten yhteishaussa.
- Ohjaa oppilaitaan jatko-opintojen suunnittelussa yhteistyössä oppilaanohjaajan kanssa.

Kuraattorin ohjaukselliset tehtävät:

- Kuraattori tukee oppilaan hyvinvointia, opiskelumotivaatiota, kasvua, itsenäistymistä ja elämänsuunnittelua.
- Hän on tukena myös elämän eteen tuomissa haastavissa tilanteissa, kuten sosiaalisesti haastavissa tilanteissa.
- Kuraattori tukee oppilaiden ryhmäytymistä.

Psykologin ohjaukselliset tehtävät:

- Auttaa oppilasta elämäntilanteeseen ja opiskeluun liittyvissä ongelmissa.
- Tekee myös tarvittavat oppimiseen liittyvät arvioinnit ja lausunnot.
- Antaa tarvittaessa lausunnon harkintaan perustuvaa valintaa varten yhteishaussa.

Kirkkonummen yläkoulujen ja lisäopetuksen ohjaussuunnitelma vuosille 2019 – 2020 *Koulun nimi* ohjaussuunnitelma

Terveydenhoitajan ohjaukselliset tehtävät:

- Auttaa oppilaita ymmärtämään terveiden elämäntapojen merkityksen opiskelun sujumisessa ja elämänhallinnassa.
- Kertoo oppilaalle mahdollisten sairauksien rajoituksista ammatinvalinnassa.

Oppilaanohjaajan työtehtävät 7.-9.luokilla ja lisäopetuksessa:

- Antaa henkilökohtaista sekä pienryhmäohjausta; henkilökohtaista ohjasta on tarjottava vähintään kerran kaikille 9.-luokkalaisille ja lisäopetuksen oppilaille kaksi kertaa lukuvuoden aikana.
- Pitää luokkamuotoista ohjausta opetussuunnitelman sisältöjen mukaisesti.
- Oppilaanohjauksen ydinsisällöt liittyvät opintojen aikaiseen ohjaukseen.
- Ohjaa jatko-opintoihin hakeutumiseen ja ammatinvalintaan.
- Tutustuttaa oppilaita työelämään ja TET-jaksojen ja mahdollisten yritysvierailujen välityksellä.
- Järjestää infotilaisuuksia ja tiedottaa ohjauksellisista asioista, kuten esimerkiksi yhteishaku- ja jatko-opintotilaisuudet.
- Ylläpitää vuorovaikutusta sähköisten järjestelmien kautta (mm. Wilma sähköiset oppimisympäristöt, sähköposti).
- Osallistuu vanhempainiltatilaisuuksiin ohjauksen asiantuntijan roolissa.
- Osallistuu moniammatilliseen opiskelijahuoltotyöhön ohjauksen pedagogisena asiantuntijana ja on tukitiimin jäsen.
- Suunnittelee ja koordinoi ohjausta oman koulun sisällä.
- Tekee yhteistyötä muiden peruskoulujen, toisen asteen, korkea-asteen, TE-keskuksen, yritysten, elinkeinoelämän ja muiden ohjaukseen liittyvien tahojen kanssa.

Ohjauksen vuosisuunnitelma teemoittain

Koulu suunnittelee toteutustavan, vastuuhenkilöt ja aikataulun (esimerkiksi: hetki koulun alettua /kerran jaksossa /lukuvuoden mittaan / päivämäärä...) joka kirjataan suunnitelmaan.

Koulukohtaiset erityishuomiot voi liittää niille erikseen varattuun tilaan kunkin pääteeman alle.

Kirkkonummen yläkoulujen ja lisäopetuksen ohjaussuunnitelma vuosille
2019 – 2020 *Koulun nimi* ohjaussuunnitelma

RIITTÄVÄ JA MONIPUOLINEN OHJAUS			
TEEMA	MITÄ SE ON? MITEN NÄKYYPÄ OPPILAALLE JA HUOLTAJALLE?	KETÄ TOTEUTTAJINA?	TOTEUTUSTAPA JA AIKATAULU
Laadukas ohjaus: <ul style="list-style-type: none"> • Ohjaukseen on varattu resursseja siten, että oppilaalla on mahdollisuus saada riittävästi monipuolisesta ja jatkuvaa ohjausta tarpeensa mukaan koko opintojen ajan • Mahdollisuus sekä henkilökohtaiseen että ryhmämuotoiseen ohjaukseen 	Rehtori tukee työyhteisön ohjauksellista otetta ja kohdentaa resurssit siten, että riittävä ohjaus on mahdollinen (esim. samanaikaisopetus, joustavat ryhmittelyt, tukiopetuksen käyttö jne.)	Rehtori	<i>Kirjoita tähän</i>
	Oppilaita ohjataan sekä ryhmässä että tarvittaessa henkilökohtaisesti (esim. ohjauskeskustelut) Henkilökohtaista ohjausta on tarjottava vähintään kaikille 9.- luokkalaisille kerran ja lisäopetuksen oppilaille kaksi kertaa lukuvuoden aikana.	Luokanvalvojat Luokanopettajat Aineenopettajat Oppilaanohjaaja	<i>Kirjoita tähän</i>
Työvälineet ja niiden hallinnointi: <ul style="list-style-type: none"> • Wilma • Edison • Kurre • Primus • Opintopolku • Koski 	Wilma on koko yhteisön tärkeä työväline kommunikoinnissa. Wilmaan syötetään mm. oppilaiden suoritukset.	Koko koulu Opettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Edison-työpöytä hyödynnetään opetuksen järjestämisessä.	Luokanopettajat Aineenopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Primus-järjestelmään syötetään mm. oppilaiden henkilötiedot.	Rehtori Koulusihteeri	<i>Kirjoita tähän</i>
	Kurre järjestelmää käytetään mm. valinnaisainetarjottimien tekemiseen.	Oppilaanohjaaja Rehtori	
	Opintopolku	Koulusihteeri Oppilaanohjaaja	<i>Kirjoita tähän</i>
Muita koulukohtaisia erityishuomioita	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>

Kirkkonummen yläkoulujen ja lisäopetuksen ohjaussuunnitelma vuosille
2019 – 2020 *Koulun nimi* ohjaussuunnitelma

AKTIIVISUUDEN, OSALLISUUDEN JA VASTUULLISUUDEN TUKEMINEN			
TEEMA	MITÄ SE ON? MITEN NÄKYVÄ OPPILAALLE JA HUOLTAJALLE?	KETÄ TOTEUTTAJINA?	TOTEUTUSTAPA JA AIKATAULU
Ohjattavan osallisuus, aktiivisuus ja vastuullisuus <ul style="list-style-type: none"> Ohjaus on toteutettu tavalla, joka vahvistaa oppilaiden aktiivisuutta, osallisuutta ja vastuullisuutta omaan elämäänsä ja oppimiseensa liittyvissä prosesseissa ja päätöksenteossa. Ohjaus vahvistaa oppilaan osallisuutta ja oppilas- ja kouluyhteisössä sekä kasvattaa yhteiskunnan ja työelämän jäsenyyteen. 	Oppilaiden tukeminen ja ainevalintojen itsenäiseen tekemiseen jne.	Luokanvalvojat Aineenopettajat Oppilaanohjaaja Laaja-alainen erityisopettaja Huoltajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Oppilasta tuetaan ottamaan vastuuta omaan oppimiseensa liittyvissä asioissa.	Luokanvalvojat Aineenopettajat Oppilaanohjaaja Laaja-alainen erityisopettaja Huoltajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Oppilaille tarjotaan mahdollisuutta osallistua koulun yhteisten asioiden hoitamiseen (esim. oppilaskunta, tukioppilastoiminta, kerhotoiminta, verso ym.)	Rehtori Kaikki opettajat sekä erityisesti oppilaskunnan ohjaavat opettajat, kerhotoiminnasta vastaavat opettajat yms.	<i>Kirjoita tähän</i>
Muita koulukohtaisia erityishuomioita	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>

Kirkkonummen yläkoulujen ja lisäopetuksen ohjaussuunnitelma vuosille 2019 – 2020 *Koulun nimi* ohjaussuunnitelma

OHJAUS ON YHTEISTYÖTÄ			
TEEMA	MITÄ SE ON? MITEN NÄKYÄÄ OPPILAALLE JA HUOLTAJALLE?	KETÄ TOTEUTTAJINA?	TOTEUTUSTAPA JA AIKATAULU
Koko koulu ohjaa <ul style="list-style-type: none"> Ohjaus on koulun henkilöstön tavoitteellisesti johdettua yhteistä työtä perusopetuksen suunnitelman mukaisesti 	Luokanvalvoja / luokanopettaja seuraa oppimisessa edistymistä, oppilaan hyvinvointia ja tukee oppilaita koulun arjessa, esimerkiksi kartoittamalla puuttuvia suorituksia yhdessä aineenopettajien kanssa.	Luokanvalvojat / luokanopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Aineenopettajat kertovat oman aineensa jatko-opintomahdollisuuksista ja ohjaavat oppilaita omassa aineessaan.	Aineenopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Opastavat oppilaita oman oppiaineensa opiskelutekniikoiden ja -strategioiden oppimisessa.		
	Oppilaanohjaajan tarjoaman henkilökohtainen ohjaus ammatinvalinnassa ja toisen asteen opintojen suunnittelussa	Oppilaanohjaajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Oppilaanohjaajan pitämät oppilaanohjauksen tunnit	Oppilaanohjaajat	<i>Kirjoita tähän</i>
Muita koulukohtaisia erityishuomioita	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>

Kirkkonummen yläkoulujen ja lisäopetuksen ohjaussuunnitelma vuosille
2019 – 2020 *Koulun nimi* ohjaussuunnitelma

TASA-ARVOISUUDEN JA YHDENVERTAISUUDEN EDISTÄMINEN			
TEEMA	MITÄ SE ON? MITEN NÄKYVÄ OPPILAALLE JA HUOLTAJALLE?	KETÄ TOTEUTTAJINA?	TOTEUTUSTAPA JA AIKATAULU
Tasa-arvo ohjauksessa <ul style="list-style-type: none"> • Oppilaanohjausta kehitetään suunnitelmallisesti tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. • Ohjaus toteutetaan tavalla, joka edistää oppilaan luottamusta omiin tasavertaisiin mahdollisuuksiinsa koulutuksessa ja työelämässä. • Oppilasta tuetaan tiedostamaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden merkitys valinnoissaan. 	Opetuksessa ja kaikessa kanssakäymisessä kiinnitetään erityishuomiota tasa-arvon edistämiseen.	Koko koulu	<i>Kirjoita tähän</i>
	Ohjauksessa käsitellään monipuolisesti, ennakkoluulottomasti ja tasa-arvoisesti vaihtoehtoja oppilaan omien suunnitelmien ja valintojen tueksi.	Aineenopettajat Oppilaanohjaajat Laaja-alainen erityisopettaja	<i>Kirjoita tähän</i>
	Oppilaanohjauksessa esitellään tasapuolisesti koulutusvaihtoehtoja.	Oppilaanohjaajat Aineenopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Ohjaus toteutetaan tavalla, joka edistää oppilaan itsetuntemusta ja luottamusta tasavertaisiin mahdollisuuksiinsa koulutuksessa ja työelämässä.	Koko koulu	<i>Kirjoita tähän</i>
Muita koulukohtaisia erityishuomioita	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>

Kirkkonummen yläkoulujen ja lisäopetuksen ohjaussuunnitelma vuosille
2019 – 2020 *Koulun nimi* ohjaussuunnitelma

KOULUTUKSEN NIVELVAIHEET			
TEEMA	MITÄ SE ON? MITEN NÄKYYPÄ OPPILAALLE JA HUOLTAJALLE?	KETÄ TOTEUTTAJINA?	TOTEUTUSTAPA JA AIKATAULU
Ohjaus nivelvaiheissa <ul style="list-style-type: none"> Nivelvaiheen ohjaus ja yhteistyö siirtymävaiheissa on suunniteltua ja toimivaa Oppilaalle järjestetään mahdollisuuksia tutustua opiskeluun toisen asteen oppilaitoksissa. 	6.luokan oppilaiden ja huoltajien yläkouluun tutustuminen ja vanhempainillat.	Aineenopettajat Oppilaanohjaaja Luokanopettajat Luokanvalvojat Rehtori Tukioppilaat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Uusien yläkoululaisten ohjaaminen ja ryhmäyttäminen.	Luokanvalvojat Rehtori Oppilaanohjaaja Aineenopettajat Tukioppilaat Tukioppilaiden ohjaajat opettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
Yhteishaku ja jatko-ohjaus <ul style="list-style-type: none"> Ohjauksella varmistetaan oppilaan taidot hankkia tietoa jatko-opinnoista sekä toimi sähköisissä hakujärjestelmissä. Jatko-ohjauksella varmistetaan oppilaan siirtyminen perusopetuksen jälkeisiin opintoihin ja muuhun ohjattuun toimintaan. 	Yhteishaun ohjaaminen ja seuranta	Oppilaanohjaajat Huoltajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Pääkaupunkiseudun yhteisen opiskelutietolomakkeen esittäjä.	Oppilaanohjaaja Laaja-alainen erityisopettaja	<i>Kirjoita tähän</i>
	Yhteishaun tulosten tultua kesällä tapahtuva jälkiohjaus muihin oppilaitoksiin ja opetusmuotoihin sekä ilman opiskelupaikkaa jääneiden oppilaiden tilastointi etsivää nuorisotyötä varten.	Oppilaanohjaaja Etsivä nuorisotyö	<i>Kirjoita tähän</i>
Muita koulukohtaisia erityishuomioita	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>

Kirkkonummen yläkoulujen ja lisäopetuksen ohjaussuunnitelma vuosille
2019 – 2020 *Koulun nimi* ohjaussuunnitelma

OHJAUS KOULUTUKSEEN JA URAVALINTOIHIIN LIITTYVIEN PÄÄTÖSTEN TUKENA			
TEEMA	MITÄ SE ON? MITEN NÄKYY OPPILAALLE JA HUOLTAJALLE?	KETÄ TOTEUTTAJINA	TOTEUTUSTAPA JA AIKATAULU
Jatko-opintomahdollisuuden ja niihin tutustuminen <ul style="list-style-type: none"> Ohjaus tukee opintojen suorittamista sekä oppilaan sijoittumista jatko-opintoihin. Ohjaus tukee oppilaan aktiivista ja kriittistä tiedonhankintaa. 	Oppilaille järjestetään tilaisuuksia tutustua jatko-opintoihin avoimissa ovissa sekä oppilaanohjauksessa tunneilla koulussa, esittelykiertueissa ja/tai koulutusmessuilla.	Rehtori Oppilaanohjaajat Aineenopettajat Laaja-alainen erityisopettaja Luokanvalvojat Luokanopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Oppilaita ohjataan hakemaan tietoa eri lähteistä ja palveluista.	Aineenopettajat Oppilaanohjaajat	<i>Kirjoita tähän</i>
Muita koulukohtaisia erityishuomioita	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>
TYÖELÄMÄTAIDOT JA TYÖELÄMÄÄN TUTUSTUMINEN			
TEEMA	MITÄ SE ON? MITEN NÄKYY OPPILAALLE JA HUOLTAJALLE?	KETÄ TOTEUTTAJINA?	TOTEUTUSTAPA JA AIKATAULU
Työelämäyhteistyö, työelämätietous ja työelämään tutustuminen <ul style="list-style-type: none"> Ohjaus tukee oppilaan työnhakuvalmiuksien ja työelämätaitojen kehittymistä ja työllistymistä Yrittäjyyteen tutustuminen on tärkeä osa työelämän ymmärrystä. 	TET-jaksolla oppilas pääsee aidosti tutustumaan työelämään. TET-jakson oppia hyödynnetään oppiainerajoja rikkoen ja moniammatillisesti.	Rehtori Oppilaanohjaajat Luokanvalvojat Aineenopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Oppilaanohjaaja käy aktiivisesti työelämäyhteistyöhön liittyvissä koulutuksissa esim- TAT ja Teknologiateollisuuden infot ja tuo omaksumaansa tietoutta koululle ja opetukseen.	Oppilaanohjaajat Luokanvalvojat Aineenopettajat Rehtori	<i>Kirjoita tähän</i>
	Yritteliäisyyteen kannustaminen ja yrittäjyyteen tutustuminen	Rehtori Oppilaanohjaajat Luokanvalvojat Aineenopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>

Kirkkonummen yläkoulujen ja lisäopetuksen ohjaussuunnitelma vuosille
2019 – 2020 *Koulun nimi* ohjaussuunnitelma

	Mahdollisuuksien mukaan toteutetaan OPE-TET-päiviä	Rehtori Aineenopettajat Oppilaanohjaajat		
Muita koulukohtaisia erityishuomioita	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	
VUOROVAIKUTTEINEN YHTEISTYÖ OHJAUKSEN TUKENA JA OHJAUSPALVELUISTA TIEDOTTAMINEN				
TEEMA	MITÄ SE ON? MITEN NÄKYVÄ OPPILAALLE JA HUOLTAJALLE?	KETÄ TOTEUTTAJINA?	TOTEUTUSTAPA JA AIKATAULU	
Vuorovaikutteinen yhteistyö ja osallistaminen ohjauksen tukena <ul style="list-style-type: none"> Kodin ja oppilaitoksen välinen yhteistyö on osallistavaa, suunnitelmallista ja sujuvaa Oppilaiden osallistaminen on moniammatillinen yhteistyö Yhteistyö eri koulutuksenjärjestäjien ja toisen asteen oppilaitosten kanssa tukee oppilaan sujuvaa siirtymistä jatko-opintoihin Uusin ohjauksellinen tietotaito koulun käytössä 	Vuorovaikutuksen väylinä toimii - Wilma järjestelmä ja oppilaille sekä huoltajille suunnatut tilaisuudet, tapaamiset ja keskustelut sekä tiedotteet	Koko koulu	<i>Kirjoita tähän</i>	
	Moniammatillinen yhteistyö ja osallistaminen toteutuu mm. yhteisöllisessä OHR-ryhmässä sekä monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa ja projekteissa.	Rehtori Yhteisöllinen OHR-ryhmä Aineenopettajat		<i>Kirjoita tähän</i>
	Kannustetaan oppilaita osallistumaan oppilaskuntatyöhön ja koulun kehittämiseen.	Oppilaskunnan ohjaavat opettajat Rehtori		<i>Kirjoita tähän</i>
Ohjauksesta tiedottaminen	Tukioppilaat tukevat uusia oppilaita 7.luokan opintojen alussa ja järjestävät tapahtumia	Tukioppilastoimintaa ohjaajat opettavat	<i>Kirjoita tähän</i>	

Kirkkonummen yläkoulujen ja lisäopetuksen ohjaussuunnitelma vuosille 2019 – 2020 *Koulun nimi* ohjaussuunnitelma

<ul style="list-style-type: none"> • Oppilas ja hänen huoltajansa saavat • ajantasaisista tietoa ohjauspalveluista perusopetuksessa • Ohjauksesta tiedotetaan erilaisin menetelmin. • Tiedottaminen on aktiivista ja suunniteltua. 	<p>Yhteistyö muihin oppilaitoksiin on tärkeää mm. joustavien oppilassiirtojen kannalta</p>	<p>Rehtori Oppilaanohjaajat Koulusihteeri Luokanvalvoja</p>	<p><i>Kirjoita tähän</i></p>
	<p>Oppilaanohjaaja osallistuu aktiivisesti hänelle osoitettuihin ohjauksellisiin tilaisuuksiin ja tuo tietoutta oppilaille ja työyhteisöön.</p> <p>Oppilaanohjaaja tukee muita ohjauksen toimijoita omassa työyhteisössään.</p>	<p>Oppilaanohjaaja</p>	<p><i>Kirjoita tähän</i></p>
	<p>Oppilaita ja huoltajia tiedotetaan ohjaukseen liittyvistä asioista.</p> <ul style="list-style-type: none"> • vanhempainillat • nettisivut • ohjauskeskustelut • wilma-viestit ja -tiedotteet 	<p>Rehtori Luokanvalvoja Oppilaanohjaaja</p>	<p><i>Kirjoita tähän</i></p>
<p>Muita koulukohtaisia erityishuomioita</p>	<p><i>Kirjoita tähän</i></p>	<p><i>Kirjoita tähän</i></p>	<p><i>Kirjoita tähän</i></p>